

Bestuursverslag 2018

**Stichting Openbaar Primair Onderwijs
*Eem-Vallei Educatief***

leer wie jij kunt zijn STEV

Amersfoort, 21 mei 2019 definitief

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1. Verslag van de toezichthouder	6
1.1 Samenstelling en rooster van aftreden	6
1.2 De beoordeling van de doelrealisatie en de invulling van de maatschappelijke taakstelling.	8
1.3 De door de Raad van Toezicht verrichte werkzaamheden in 2018.....	8
1.4 Aan de orde gekomen onderwerpen	8
1.5 De kwaliteit en deskundigheid van de Raad van Toezicht	9
1.6 Rechtmatigheid en doelmatigheid van de inzet van middelen.....	9
1.7 De honorering van de leden van de Raad van Toezicht conform Artikel 20.....	10
2. Organisatie	11
2.1 Organisatiestructuur (organogram) STEV	11
2.2 Taken en bevoegdheden College van Bestuur en Raad van Toezicht.....	11
2.3 College van Bestuur.....	11
2.4 Medezeggenschap.....	12
2.5 Visie, missie en strategische beleidsuitgangspunten.....	13
Voorwaarden voor uitvoering ambitieus strategisch beleid	15
3. Leerlingen.....	17
3.1 Leerlingaantal.....	17
3.2 Teldatum 1-10-2018.....	17
3.3 Marktaandeel op basis van het aanbod openbaar onderwijs per gemeente.....	18
4. Onderwijs	19
4.1 Schoolontwikkeling en beleid.....	19
4.2 Toekomstige ontwikkelingen	20
4.3 Kwaliteit en opbrengsten	20
4.4 Doorstroom naar het voortgezet onderwijs	21
4.5 Onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken.....	22
4.6 Kwaliteitszorg	22
4.7 Afhandeling van klachten	23
4.8 Onderzoek en verwachte toekomstige ontwikkelingen.....	23
4.9 Passend Onderwijs/verbonden partijen.....	24
5. Personeel en aanverwante zaken	26
5.1 Personeelsbestand	26
5.2 Vervanging.....	28
5.3 Zij-instromers	28
5.4 Arbeidsomstandigheden	28
5.5 Verzuimbeleid	29

5.6	Mobiliteitsbeleid	29
5.7	Funcctiegebouw.....	29
5.8	Inschaling.....	29
5.9	Tijdelijke aanstellingen	30
5.10	Eigen wachtgelders	30
6.	Huisvesting.....	31
6.1	Huisvestingsactiviteiten	31
7.	Toekomstige ontwikkelingen	32
7.1	Arbeidsvoorwaarden.....	32
7.2	Werkgelegenheidsbeleid.....	32
7.3	Werkdruk vermindering	33
7.4	Samenwerking besturen.....	33
7.5	Lerarentekort	33
8.	Financiële positie STEV.....	34
8.1	Toelichting resultaat over 2018.....	34
8.2	Werkdrukmiddelen	37
8.3	Prestatieboxmiddelen	38
8.4	Toelichting financiële positie.....	38
8.5	Kengetallen.....	39
8.6	Investerings en financieringsbeleid	40
8.7	Treasuryverslag	41
8.8	Continuïteitsparagraaf	41
8.9	Rijksbijdragen	44
8.10	Personele lasten	44
8.11	Meerjaren balans	46
8.12	Meerjaren kasstroomprognose.....	48
9.	Risicomanagement.....	49
	Bijlage 1.....	52

Inhoudsopgave

Jaarrekening	56
10. Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling	56
11. Balans na resultaatsbepaling	59
12. Staat van baten en lasten.....	60
13. Kasstroomoverzicht	61
14. Toelichting bij de balans na resultaatbepaling	62
15. Niet uit de balans blijvende verplichtingen	66
16. Gebeurtenissen na balansdatum	66
17. Toelichting bij de staat van baten en lasten	67
18. Gegevens rechtspersoon.....	70
19. Verbonden partijen.....	70
20. WNT-verantwoording	71
Overige gegevens	73
21. Ondertekening bestuurder en toezichthouders	73
22. Controleverklaring	74

Voorwoord

Het College van Bestuur biedt hierbij het Bestuursverslag, inclusief de jaarrekening 2018 van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs *Eem-Vallei Educatief*, ofwel STEV, aan. Deze verantwoording past in de brede transparante maatschappelijke verantwoording en komt daarnaast voort uit de wettelijke verantwoordingsplicht.

De belangrijkste stakeholders van STEV, alle medewerkers, de leden van de Raad van Toezicht en de (Gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraden dragen vanuit hun eigen rollen en verantwoordelijkheid elke dag bij aan het behalen van de doelstelling van onze stichting: het beste openbare onderwijs voor onze leerlingen. Dit bestuursverslag en de jaarrekening kunnen echter niet de volle omvang van dat wat vanuit enorme inzet, lef en enthousiasme elke dag voor onze leerlingen wordt gedaan verantwoorden.

In december 2018, is na evaluatie van het Ambitie- en passieboek 2014-2018, het Ambitieboek 2019-2023, vastgesteld. Dit Ambitieboek, dat tot stand is gekomen door input van alle geledingen binnen STEV, vormt het nieuwe kader waarbinnen de ontwikkelingen van de 15 openbare basisscholen van STEV zich de komende jaren gaan bewegen. Vanuit deze strategische ontwikkelingen, zijn we nu bezig om operationeel invulling te geven aan onze strategische en tactische uitgangspunten. Voor de zomervakantie van 2019 is de verwachting dat alle scholen hun schoolplan voor de komende 4 jaar af hebben.

Met dit bestuursverslag geven we inzicht op welke wijze we afgelopen jaar beleidsmatig en financieel invulling hebben gegeven aan onze belangrijkste strategische doelen.

STEV sluit 2018 af met een negatief exploitatiesaldo in lijn met de begroting.

Het Bestuursverslag en de jaarrekening 2018 zijn vastgesteld in de vergadering van het College van Bestuur op d.d. 21 mei 2019.

dr. C.M.T. Peters
Voorzitter college van Bestuur

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

1. Verslag van de toezichthouder

De Raad van Toezicht is de interne toezichthouder van de Stichting Eemvallei Educatief en handelt in die hoedanigheid op basis van de statuten van de stichting en de Code Goed Bestuur van de PO-raad. Voor haar functioneren hanteert de Raad een toezichtkader en een reglement. Deze documenten zijn terug te vinden op de website van de stichting: www.stev.nl.

Conform de taakbeschrijving ziet de RvT toe op de algemene gang van zaken binnen STEV, de kwaliteit van de besturing door het College van bestuur, de strategie en de financiële doelmatigheid aangevuld met de rechtmatige verdeling van de middelen. Binnen dezelfde scope vallen tevens de cultuur van de stichting, de onderlinge professionele samenwerking en de totstandkoming en uitvoering van beleid. Naast het toezicht op het beleid fungeert de RvT tevens als klankbord voor het CvB. Tenslotte vervult de RvT de werkgeversrol richting het CvB. Bij de uitvoering van deze taken houdt de RvT voortdurend rekening met de invloed van maatschappelijke ontwikkelingen en de omgeving waarbinnen STEV haar werkzaamheden verricht.

1.1 Samenstelling en rooster van aftreden

De RvT bestaat statutair uit 5 tot 7 leden. Gedurende heel 2018 bestond de RvT stabiel uit 6 dezelfde leden.

Naam	Functie	Geb. jaar	Beroep en nevenfuncties
Dhr. drs. ing. C. Hatzmann	Voorzitter, voorzitter auditcommissie	1974	Manager Risk & Reporting de Volksbank Docent externe verslaggeving Nyenrode Business Universiteit
Dhr. R. van der Veen	Lid	1952	Gepensioneerd, voorheen directeur VOSABB
Mw. drs. E. van den berg	Lid	1969	Zelfstandig, Interim manager en adviseur Bestuurslid Plaatselijk Belang Voorthuizen Bestuurslid Visit Voorthuizen
Dhr. S. Schellinger	Lid	1978	Zelfstandige
Mw. M. Rosbergen - van Minnen	Lid, lid auditcommissie	1966	Executive Manager Voorzitter stichting Vrienden van het Schaffelaartheater
Mw. I.M. Visser	Lid	1960	Interimmanager HR Vice-voorzitter RvT Bibliotheek NW Veluw

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

In de tabel rooster van aftreden staat achtereenvolgens vermeld: eerste benoeming, eerste termijn en datum van aftreden van de leden van de Raad van Toezicht.

Naam	Voordracht	Benoemd 1 ^{ste} termijn	Herbenoemd 2 ^{de} termijn	Rooster van aftreden
Dhr. drs. ing. C. Hatzmann	GMR- ouders	01-07-2014		01-08-2019
Dhr. R. van der Veen	Gemeenten	01-01-2017		01-01-2021
Mw. drs. E. van den berg	Gemeenten	01-09-2015		01-09-2019
Dhr. S. Schellinger	GMR- ouders	01-12-2017		01-12-2021
Mw. M. Rosbergen - van Minnen	Gemeenten	01-12-2017		01-12-2021
Mw. I.M. Visser	Gemeenten	01-12-2007		01-12-2021

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

1.2 De beoordeling van de doelrealisatie en de invulling van de maatschappelijke taakstelling

De beoogde doelstellingen zijn op de belangrijkste punten gerealiseerd. De relatie met het CvB is constructief-kritisch.

1.3 De door de Raad van Toezicht verrichte werkzaamheden in 2018

Gedurende het jaar 2018 heeft de RvT de volgende werkzaamheden verricht:

- ✓ De RvT heeft zes keer vergaderd met het CvB. Daarnaast vond regelmatig overleg plaats tussen de voorzitter van de RvT en de voorzitter van het CvB over lopende zaken, of heeft de RvT contact gehad met de bestuurder in het kader van een aantal commissies.
- ✓ Iedere vergadering met het CvB is vooraf gegaan door een onderling vergadering van de RvT en heeft de RvT nog tweemaal een afzonderlijke vergadering belegd.
- ✓ De RvT heeft een aantal commissies gevormd bestaande uit leden van de RvT, met een aantal specifieke aandachtsgebieden. Door deze keuze is de RvT in staat op effectief en efficiënt belangrijke thema's voor STEV te kunnen volgen. De auditcommissie (ofwel financiële commissie) bespreekt zowel de begroting als de jaarrekening uitgebreid door met de controller en bereidt de plenaire behandeling met CvB en RvT voor. De werving en selectiecommissie heeft de werving en selectie van de nieuwe bestuurder in 2018 voorbereid en uitgevoerd. De commissie kwaliteit en onderwijs voert overleg met CvB en onderwijskundig beleidsmedewerker over de manier waarop de kwaliteit wordt geborgd.
- ✓ De remuneratiecommissie heeft met voormalige en huidige gesprekken gevoerd met CvB
- ✓ Leden van de RvT hebben overleg gehad met de GMR
- ✓ Leden hebben directeurenberaad bijgewoond
- ✓ Leden van de RvT heeft een aantal scholen bezocht en daarbij gesprekken gevoerd met directeuren en medewerkers om zich zo een beeld te vormen van de dagelijkse onderwijspraktijk
- ✓ De RvT hebben twee studiebijeenkomsten bijgewoond
- ✓ De remuneratiecommissie heeft een eindgesprek met de vertrekkende bestuurder gehad en een opstartgesprek met de nieuwe bestuurder
- ✓ De RvT als geheel heeft een sessie met de nieuwe bestuurder gehad om de strategische koers van de komende jaren te bespreken
- ✓ De RvT heeft, in het kader van goed toezichthouderschap, tweemaal een zelfevaluatie uitgevoerd.

1.4 Aan de orde gekomen onderwerpen

Het jaar 2018 heeft voor de RvT vooral in het teken gestaan van het werven van een nieuwe bestuurder voor STEV. In meerdere ronden is intern een profiel samengesteld en heeft een benoemingsadviescommissie en de RvT meerdere gesprekken met kandidaten gevoerd. De benoemingsadviescommissie heeft advies inzake de kandidaten uitgebracht aan de RvT. Dit heeft erin geresulteerd dat STEV per medio 2018 een nieuwe bestuurder heeft. Aanvullend zijn de volgende onderwerpen aan bod geweest:

- ✓ Goedkeuren van de begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020-2023
- ✓ Goedkeuren Bestuursverslag en Jaarrekening 2017, inclusief de bespreking daarvan met de accountant Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
- ✓ Strategisch beleidsplan, aangepaste versie Ambitieboek

Jaarverslag 2018

23 MEI 2019

betrekking heeft.

8

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

- ✓ (Financiële) kwartaalrapportages bestuurder
- ✓ Formatiekadernota 2018 en bestuursformatieplan 2018-2019
- ✓ PR en Marketingtraject STEV
- ✓ Samenwerking met Stichting Monton
- ✓ Resultaten individuele scholen, mede op basis van CITO eindscores
- ✓ Ziekteverzuim
- ✓ Renovatie Prins Willem Alexanderschool Soest
- ✓ Stakeholderbeleid
- ✓ Directie-statuuut
- ✓ Staking en werkdruk in het onderwijs
- ✓ Plan van aanpak eerste jaar nieuwe bestuurder
- ✓ Toezien op het doorvoeren van de ingezette koers

1.5 De kwaliteit en deskundigheid van de Raad van Toezicht

In de RvT zijn de volgende deskundigheden aanwezig:

- ✓ Openbaar onderwijs
- ✓ Strategie, management en organisatie
- ✓ HR-management
- ✓ Financiën
- ✓ Communicatie en marketing

Begin 2018 is door de voltallige Raad een scholing gevolgd met betrekking tot de verdere professionalisering van de RvT in relatie tot de rollen en functies die een RvT binnen een stichting heeft en hoe deze in te vullen.

De verdeling van de RvT over de verschillende commissies is als volgt:

Auditcommissie (ofwel financiën): Dhr. drs. ing. C. Hatzmann en Mw. M. Rosbergen - van Minnen

Renumeratie commissie: Dhr. drs. ing. C. Hatzmann en Mw. drs. E. van den Berg

Commissie kwaliteit en organisatie: Mw. drs. E. van den Berg, Dhr. S. Schellinger en Dhr. R. van der Veen

PR en marketing commissie: Mw. drs. E. van den Berg, Dhr. S. Schellinger en Mw. M. Rosbergen - van Minnen

Zelfevaluatie commissie: Mw. drs. E. van den Berg en Mw. I.M. Visser

1.6 Rechtmatigheid en doelmatigheid van de inzet van middelen

Gedurende bijeenkomsten met het CvB, de GMR, de Regioraad en de directeuren van de scholen heeft de Raad van Toezicht regelmatig gecontroleerd en vastgesteld of de door het Rijk en derden aan STEV toegekende middelen doelmatig zijn ingezet. In 2018 zijn door STEV extra middelen aan de scholen toegekend waarmee de werkdruk bij leerkrachten kon worden verminderd, evenals de kwaliteit van het onderwijs kon worden verbeterd. Daarnaast is extra geld beschikbaar gekomen voor scholing en ontwikkeling van leerkrachten en directeuren, waarmee werd bijgedragen aan de realisatie van het meer jaren strategisch beleid van STEV. Tijdens de bijeenkomsten met stakeholders heeft de RvT hier ook expliciet over gesproken.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring o.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Door middelen van managementrapportages per kwartaal, inclusief een financieel verslag, heeft de bestuurder de RvT op de hoogte gehouden van de uitputting van de middelen van de stichting. Begroting en jaarrekening worden uitgebreid besproken met de auditcommissie van de RvT.

1.7 De honorering van de leden van de Raad van Toezicht conform Artikel 20

STEV vergoedt de leden van de RvT op jaarbasis een bedrag van € 1.500, waarmee de leden binnen de jaarlijks fiscaal vrijgestelde vrijwilligersvergoeding blijven. Er wordt geen kilometervergoeding of overige kosten vergoed. De leden van de RvT dienen zelf de individuele Btw-aangifte regelen en indien van toepassing, dienen de leden zelf ontheffing aan te vragen in geval binnen de KOR wordt gebleven.

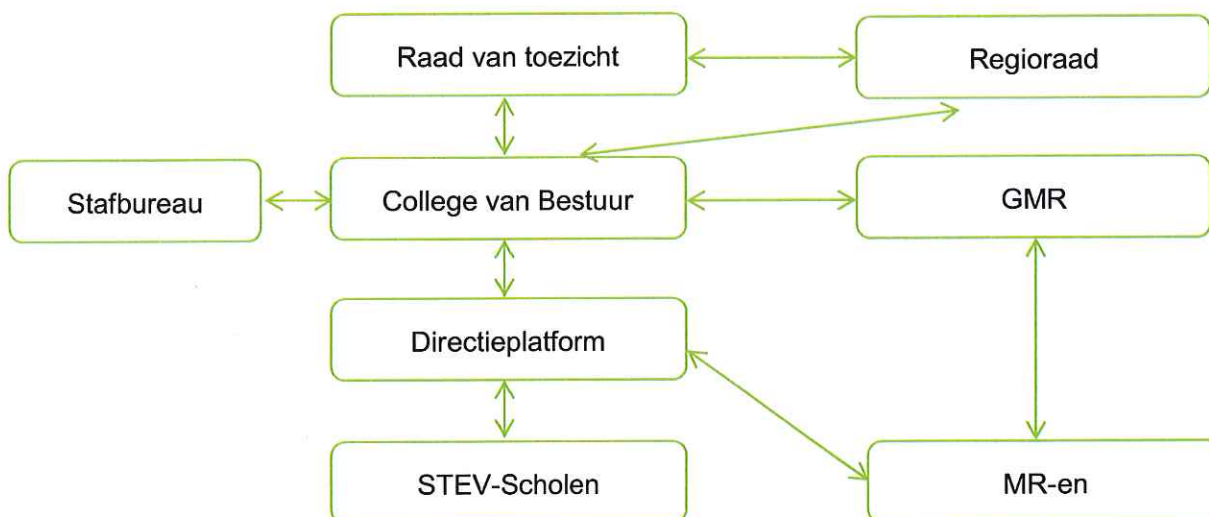
Tot slot een woord van dank aan het CvB en alle medewerkers van STEV voor de inzet en prestaties over het jaar 2018.

De heer drs. ing. Christiaan Hatzmann,
Voorzitter RvT

2. Organisatie

2.1 Organisatiestructuur (organogram) STEV

Het organogram van STEV ziet er als volgt uit:

2.2 Taken en bevoegdheden College van Bestuur en Raad van Toezicht

Er bestaat binnen de Stichting Openbaar Primair onderwijs STEV een organieke scheiding tussen bestuur en toezicht in de vorm van een College van Bestuur en een Raad van Toezicht. In de statuten is een aanvullende afspraak opgenomen met de deelnemende gemeenten om het financiële toezicht op de stichting voor openbaar primair onderwijs STEV te borgen. De gemeenten hebben de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de begroting en de jaarrekening van de stichting. Het College van Bestuur dient deze zienswijzen herkenbaar mee te wegen in haar definitieve besluitvorming over deze documenten.

Naast de statuten hanteert de organisatie de Code goed bestuur van de PO-raad als uitgangspunt voor haar handelen. Het College van Bestuur vormt op grond van de statuten het bevoegd gezag van de scholen en neemt alle besluiten die de continuïteit van de organisatie en het onderwijs vereisen.

2.3 College van Bestuur

Sinds 1 augustus 2016 heeft de stichting STEV een eenhoofdig College van Bestuur. De heer van der Zwaag was tussen 1 augustus 2016 en 1 september 2018 voorzitter van het College van Bestuur. Vanaf 1 september 2018 is dat mevrouw dr. C.M.T. Peters. Het College van Bestuur wordt ondersteund door een stafbureau. De ondersteuning bestaat vooral uit het voeren van de financiële, personeels- en salarisadministratie. Voor het ICT-systeembeheer van zowel het stafkantoor als de scholen en de huisvesting (inclusief het onderhoudsbeheer) zijn externe partijen ingehuurd

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

2.3 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

De schooldirecteuren zijn verantwoordelijk voor de taken en beleidsterreinen zoals omschreven in het managementstatuut van de stichting.

Het jaarlijkse afstemmingsoverleg met de deelnemende gemeenten is vormgegeven in de Regioraad. De verantwoordelijke wethouders van de gemeente Baarn, Barneveld, Bunschoten-Spakenburg, Nijkerk, Scherpenzeel, Soest en Woudenberg hebben zitting in de Regioraad. De Regioraad is in 2018 niet elkaar geweest. Het plan is om voor de zomer van 2019 een Regioraad te houden met als mogelijk thema de nieuwe ambities van STEV zoals beschreven in het Ambitieboek.

Het College van Bestuur heeft tot september in 2018 o.a. de volgende besluiten genomen:

- ✓ Vaststelling begroting 2017 en de meerjarenbegroting 2017-2019.
- ✓ Vaststelling van het kwaliteitshandboek.
- ✓ Het voorlopig en later definitief vaststellen van het Bestuursverslag en jaarrekening 2017.
- ✓ Vaststelling formatiekadernota en bestuur formatieplan 2017-2018 voorlopig en definitief.
- ✓ Indienen van verzoek bij de gemeente Soest om de PWA in te renoveren en energie neutraal te maken en in het verlengde daarvan daar uit eigen middelen €300.000 aan toe te kennen.
- ✓ Ondersteuning van de door PO in actie uitgeroepen stakingen.
- ✓ Goedkeuring van het beleidsplan voor startende leerkrachten.
- ✓ Vaststelling beleidsplan verhuur ruimten in school.

Vanaf september heeft CvB onder andere de volgende besluiten genomen:

- ✓ Vaststelling begroting 2018 en de meerjaren-begroting 2019-2022.
- ✓ Het Strategisch beleidsplan 2019-2023 (Ambitieboek).
- ✓ Kader nieuwe huisstijl voor alle STEV scholen.

2.4 Medezeggenschap

De medezeggenschap is op school- en bovenschools niveau vertegenwoordigd. De afzonderlijke scholen kennen een medezeggenschapsraad (MR), waarin de medezeggenschap op school is georganiseerd. Bovenschools zijn alle afzonderlijke medezeggenschapsraden vertegenwoordigd in een GMR. In 2018 had iedere basisschool (Brinnummer) twee vertegenwoordigers in de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR). De enige nevenvestiging van de stichting (obs de Dorpsbeuk) is ook met een ouder en een leerkracht in de GMR vertegenwoordigd. De GMR-leden nemen zitting zonder last en/of ruggenspraak. De GMR van STEV heeft tot doel het leveren van een positieve – kritische bijdrage aan optimaal onderwijs voor de STEV-scholen. De GMR heeft in 2018 vijf keer vergaderd.

De samenstelling van het dagelijks bestuur van de GMR is sinds 2017 niet gewijzigd. In 2018 zijn de volgende initiatieven genomen:

- ✓ Training door AOB voor alle GMR leden gericht op hun rol, rechten, plichten en invloed.
- ✓ Er is een GMR jaarplan geschreven.
- ✓ In het leven roepen van een commissie Financiën, Formatie, Communicatie en PR, Onderwijs en Personeelsbeleid.

Daarnaast heeft de GMT deelgenomen aan de benoemingsadviescommissie voor nieuwe te werven bestuurder van STEV.

Naast bovenstaande initiatieven is er overleg geweest met RvT, tussen ~~Flyntive~~ ~~Alcine~~ ~~CvB~~. De GMR is 5 keer bij elkaar gekomen. Elke GMR-vergadering start met een ~~GMR-overleg~~, waarna de voorzitter van het CvB later aansluit.

~~Gewaarsteld in de GMR-overleg,~~
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

De thema's die de GMR in 2018 tijdens de GMR-vergaderingen met CvB heeft besproken (en waar nodig instemming of advies op heeft gegeven) zijn o.a.

- ✓ Jaarplan 2017-2018
- ✓ Bestuursformatieplan 2017-2018
- ✓ Bestuursverslag en Jaarrekening 2017
- ✓ Stichtingsbegroting 2019-2023
- ✓ Formatiekadernota en Formatieplan 2018-2019
- ✓ Opstellen reglement gegevensbescherming en privacy
- ✓ Afgeven advies benoeming lid van de Raad van Toezicht
- ✓ Financiële kwartaalrapportages van de stichting
- ✓ Het PR- en marketingbeleid van STEV en de uitrol van de huisstijl
- ✓ Invoering Overlegmodel volgens cao
- ✓ Nieuwe HR-gesprekkencyclus
- ✓ Managementcontract leidinggevenden
- ✓ Samenwerking met stichting Monton
- ✓ Stakingen/werkdruk in het onderwijs.

De GMR heeft op de volgende punten input geleverd met een positief resultaat:

- ✓ Input op de begroting en formatie, wat o.a. heeft geresulteerd een lagere klassendeler voor het schooljaar 2018/2019.
- ✓ Aandacht gevraagd voor het personeelstekort.
- ✓ Advies gegeven m.b.t. het thema duurzaamheid. Mede hierdoor is er geld vrijgemaakt voor zonnepanelen en LED-verlichting op de scholen.
- ✓ Instemmingsrecht benut voor extra promotie moment voor leerkrachten van LA naar LB schaal.

2.5 Visie, missie en strategische beleidsuitgangspunten

Missie

Organisatie breed hebben we nagedacht over waarom en hoe we onze maatschappelijke meerwaarde willen aantonen. Dit heeft ertoe geleid dat we onze missie als volgt hebben geformuleerd:

STEV bestaat uit 15 openbare en zelfstandige basisscholen die van meerwaarde zijn in de gepersonaliseerde ontwikkeling van autonome en initiatiefrijke kinderen binnen een mondiale samenleving. Dit vertaalt zich in:

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Visie op leren

Het onderwijs bij STEV is gepersonaliseerd. Dat betekent dat alle kinderen een passende plek in ons betekenisvolle onderwijs krijgen door een handelingsgericht aanbod.

Vanuit onze hoge verwachtingen geven we instructie en begeleiden we al onze leerlingen met de eindtermen tot doel. Onder (bege)leiding van de leerkrachten plannen leerlingen het onderwijsaanbod, waarbij we de lat hoog leggen.

Ons onderwijs gaat uit van de kracht van de maatschappelijke realiteit, waarbij we de diversiteit tussen onze leerlingen en hun ouders omarmen. Door zowel de verschillen als de overeenkomsten tussen mensen en culturen te erkennen en in te zetten, creëren we een rijke leeromgeving, waar onze kinderen van en met elkaar in een mini-maatschappij leren samenleven.

De openbare basisscholen van STEV bieden kwalitatief goed onderwijs in de ruimste zin van het woord. Goed onderwijs betekent tenminste voldoende opbrengsten voor taal en rekenen én draagt bij aan de brede ontwikkeling van leerlingen tot wereldburgers. We houden onszelf op de hoogte van alle actuele ontwikkelingen en wetenschappelijk onderzoek en passen deze kennis toe in ons aanbod, zodat onze leerlingen leren wie zij kunnen zijn.

Visie op organiseren

Wij richten, vanuit onze openbare gedachte dat iedereen welkom is, onze leeromgeving zo rijk mogelijk in zodat we daadwerkelijk tegemoetkomen aan toekomstbestendig leren. Daarbij werken we nauw samen met ouders en overige externe stakeholders/ ketenpartners.

Visie op verandering

Alle veranderingen die wij binnen de organisatie doorvoeren zijn gericht op het duurzaam en dynamisch verbeteren van ons onderwijs. We kiezen ervoor veranderingen en innovaties door te voeren wanneer we door onderzoek hebben geleerd dat de veranderingen een verantwoorde bijdrage leveren aan het leren en leven van onze leerlingen als wereldburger.

Visie op professionalisering

Een leven lang leren staat centraal binnen STEV. Alle medewerkers zijn op de hoogte van recente ontwikkelingen op hun vakgebied en blijven vanuit hun eigen ambitie voortdurend werken aan hun eigen vaardigheden. Door samen te werken en zich te ontwikkelen binnen professionele leergemeenschappen leren medewerkers van en met elkaar.

Vanuit onze visie zijn drie kernwaarden bepaald die richtinggevend zijn in ons dagelijks handelen: ambitie, lef en trots.

Ambitie

Onder ambitie verstaan we dat we op alle beleidsterreinen kwaliteit leveren. We denken daarbij allereerst aan kwalitatief goed onderwijs aan de aan ons toevertrouwde leerlingen. We weten wat er in de maatschappij gebeurt en spelen daar innovatief op in.

Het streven naar een kwaliteitsverbetering is een vanzelfsprekende routine in het handelen van alle onze onderwijsprofessionals. Zij lopen voorop, stellen hoge doelen en streven naar excellente resultaten en opbrengsten voor de leerlingen en voor de school als geheel.

Lef

Lef betekent dat elke collega binnen STEV een professional is die buiten de geldende jaarklassen en methoden durft te denken en handelen om zo de ontwikkeling van de leerlingen en zichzelf, de school en STEV te stimuleren. We durven fouten te maken en geven elkaar gerichte en opbouwende feedback.

Trots

Trots houdt in dat elke STEV-collega vanuit vertrouwen belangstellend is naar, en ondersteunend is aan de ontwikkelbehoeften van een leerling, de ouders, collega's en stakeholders en ketenpartners. Andersom maakt ons onderwijs het vertrouwen van leerlingen, ouders en overige stakeholders in ons waar. Daar hoort bij dat we verantwoording afleggen over ons handelen. Hiermee tonen we onze meerwaarde met trots aan!

Wij vinden kwalitatief goed openbaar onderwijs, aansluitend bij toekomstige ontwikkelingen, belangrijk. Alle acties die we inzetten zijn erop gericht om het leerrendement en de kwaliteit van ons onderwijs te vergroten. Voortbouwend op het Ambitie- en Koersboek 2014-2018 en in samenspraak met verschillende interne stakeholders zijn voor de komende periode de volgende vier beleidslijnen gekozen die bijdragen aan kwalitatief goed onderwijs op al onze scholen:

- ✓ Gepersonaliseerd leren
- ✓ Duurzaam wereldburgerschap
- ✓ Excellente professionele leergemeenschappen
- ✓ Educatief Partnerschap

Schematisch ziet dat er als volgt uit:

Zie voor verdere uitwerking het Ambitieboek 2019-2023.

Kwalitatief goed STEV-onderwijs

Voorwaarden voor uitvoering ambitieus strategisch beleid

Voor STEV staat kwalitatief goed onderwijs centraal. En dat staat of valt met een zelfbewuste onderwijsprofessional die in een rijke onderwijsomgeving met dynamische instructiegroepen, met goede voorzieningen het beste openbare onderwijs verzorgt dat er is.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Het faciliteren van het beste openbare onderwijs vraagt om voldoende financiële middelen en om het op de juiste plek alloceren van deze middelen, met als doel het verbeteren van die onderwijskwaliteit en het creëren van maatschappelijke waarde.

Bij een duurzaam financieel beleid horen ook duurzame leerlingaantallen. Landelijk is een terugloop van de leerlingenaantallen te zien. Dit raakt ook de scholen van STEV. Alle mogelijkheden zullen onderzocht worden om het leerlingaantal stabiel te laten zijn, waarbij ook de ontwikkeling in de gemeente/school/leerling populatie een belangrijke rol speelt in het bepalen van de route die wordt gelopen.

De ontwikkeling van de onderwijsprofessional is van groot belang, immers vrijwel elke ingreep die een onderwijsprofessional doet, heeft effect op het leergedrag van leerlingen. Daarom dagen we onze medewerkers uit hun verantwoordelijkheid te nemen, zich verder te ontwikkelen, te innoveren en experimenteren. We stimuleren nu en in de toekomst het samenwerken, professionalisering en geven onze collega's een platform (STEV-academie) om hun kennis en inzichten met anderen binnen en buiten de stichting te delen, of kennis te vergaren.

Zowel voor het primair als voor het voortgezet onderwijs zijn er inmiddels grote tekorten in het onderwijspersoneel. Naast het leraren tekort is een probleem in het primair onderwijs is ook het tekort aan schoolleiders. Dit leraren en schoolleiderstekort kan STEV niet alleen oplossen. Bij STEV willen we vooral een aantrekkelijke werkgever zijn voor professionals in het onderwijs. Hiervoor ontwikkelen we de komende periode een boeiend en bindend HRM-beleid, dat aansluit op onze schoolontwikkelingen.

STEV streeft naar een zo doelmatig mogelijke inzet van de gebouwen, rekening houdend met maximale (onderwijs)prestaties en minimale exploitatiekosten. STEV is in samenspraak met de schoolleiders verantwoordelijk voor het beheer van de schoolgebouwen en speelterreinen. De schoolconcepten en dus de schoolontwikkelingen zijn leidend voor de ontwikkeling van frisse en duurzame schoolgebouwen. De komende jaren zal steeds geëvalueerd worden op welke wijze de ontwikkeling van het gebouw een bijdrage levert aan de onderwijsinnovatie. Dit geldt ook voor de speelterreinen.

Een van de belangrijkste opdrachten waar STEV voor staat is de maatschappelijke verankering van het openbare onderwijs in onze regio. De positie van het openbare onderwijs in deze regio alsmede ons marktaandeel zijn belangrijke thema's voor onze scholen. Al onze scholen zullen de komende jaren individueel en gezamenlijk hard werken aan het versterken van hun formele en informele netwerk. De eerste stap is het zichtbaar maken van de gezamenlijke kracht van STEV. Dit doen we door ons nauwer te verbinden met verschillende interne en externe stakeholders. Daarbij zullen we in de omgeving van de scholen meer dan voorheen contact zoeken met vertegenwoordigers vanuit gemeente en het lokale bedrijfsleven. Alle deze verankerende activiteiten die we ondernemen hebben tot doel onze maatschappelijke meerwaarde bij onze stakeholders en ketenpartners blijvend aan te tonen.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

3. Leerlingen

3.1 Leerlingaantal

Overzicht leerlingaantal op teldatum 1 oktober 2018

School / 1-10-18	2016	2017	2018
De Uitkijck	197	181	156
Kruisrak	181	191	201
Dorpsbeuk	149	152	152
Jan Ligthartschool	240	248	240
Griftschool	179	174	168
Plantijn	98	107	118
Lijster	115	103	105
Regenboog	110	104	93
Egelantier/de Buut	193	181	188
Corlaer	186	192	205
Zandberg/Lange Voren	139	150	133
Startbaan/PWA	188	179	178
Totaal	1975	1962	1947

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat sprake is van een kleine afname van het aantal leerlingen. Groei is er te zien op de Plantijn (Barneveld), 't Kruisrak (Bunschoten), Corlaer (Nijkerk). Ook de dislocaties de Buut (Soest) en Startbaan (Soesterberg) groeien licht. Er is terugloop op de PWA (Soest), Lange Voren en Zandberg (Barneveld) en op de Griftschool (Woudenberg). De terugloop op de Uitkijck (Baarn) is groter dan de voorspelde krimp in de gemeente Baarn (-4%). Dit had te maken met onrust op school. Door een nieuwe directeur aan te trekken, is de verwachting dat het leerlingenaantal zich stabiliseert.

Sinds 2015 zijn OBS de Dorpsbeuk in Scherpenzeel en OBS de Griftschool te Woudenberg gefuseerd. Het ministerie van OCW heeft de Dorpsbeuk wel de status van nevenvestiging verleend, waardoor een deel van de bekostiging voor personeel en materieel in stand blijft. Deze extra bekostiging loopt in schooljaar 19-20 af.

3.2 3.3 Teldatum 1-10-2018

Op de teldatum in 2018 is de terugloop van het aantal leerlingen voor het derde achtereenvolgende jaar onder de 1% gebleven.

Jaar	2016	2017	2018
Percentage terugloop (tov jaar ervoor)	-0,4	-0,7	-0,8

Vanaf 2016 zien we dat de krimp is teruggebracht tot onder de 1%. Op dit moment zien we een zeer kleine afname van het aantal leerlingen (15). We gaan er vanuit dat deze stabilisatie zich doorzet. Uit de prognoses en inschrijvingen op de scholen zien we dat op een aantal scholen het leerlingenaantal groeit. Dit heeft naast het vergroten van onze zichtbaarheid ook te maken met nieuwbouw in de buurt van de school.

Om de zichtbaarheid van de STEV-scholen te verbeteren is in 2018 onderzoek gedaan naar onze merkwaarde. Dat heeft in het najaar geresulteerd in de ontwikkeling van een nieuwe huisstijl waarin onze kernwaarde krachtig wordt verwoord. De uitrol van de huisstijl in relatie met het Ambitieboek heeft begin 2019 plaatsgevonden en zal in 2019 verder opvolging krijgen.

3.3 Marktaandeel op basis van het aanbod openbaar onderwijs per gemeente.

De gemeenten in ons voedingsgebied laten de leerlingenprognoses elke twee tot drie jaar actualiseren. Om geen verschillen te krijgen tussen de cijfers van de gemeenten hebben wij gebruik gemaakt van de prognoses zoals die door DUO zijn opgesteld.

Op basis van de gegevens van DUO nemen de leerlingenaantallen in gemeenten Baarn en Soest substantieel af. De overige gemeenten lijken gelijk te blijven. Wat we weten is dat er in de gemeenten Nijkerk, Woudenberg en Barneveld huizen gebouwd worden. Daar verwachten we dus wel een groei in leerlingenaantal te zien. Welke ontwikkeling er ook is, we zullen de komende jaren bij STEV kritisch kijken met welk concept onze scholen een positieve bijdrage leveren aan de diversiteit van het openbare onderwijs in de betreffende gemeente.

Gemeente	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Baarn	2065	2007	1958	1888	1820	1799	1757	1726	1700	1687	1687	1679	1669
Barneveld	6671	6688	6708	6728	6754	6799	6871	6964	7033	7134	7268	7385	7491
Bunschoten	2005	1981	1980	1983	1964	1945	1955	1963	1998	2028	2074	2117	2174
Nijkerk	2820	2841	2813	2767	2794	2791	2796	2811	2842	2857	2902	2953	3008
Scherpenzeel	1145	1169	1168	1155	1128	1120	1096	1047	1026	1015	1022	1028	1056
Soest	3767	3706	3625	3571	3480	3414	3362	3326	3321	3311	3322	3357	3402
Woudenberg	1287	1276	1278	1262	1243	1239	1217	1202	1171	1180	1194	1203	1225

Gegevens zijn ontleend aan de prognoses, zoals die te vinden zijn op de site van DUO.

Als we bovenstaande getallen afzetten tegen de 1 oktober leerling telling dan zien we per gemeente het volgende:

Marktaandeel afgezet tegen voorgaande jaren

Marktaandeel in %	2016	2017	2018
Baarn	9,65%	8,8%	7,77%
Barneveld	9,24%	7%	6,71%
Bunschoten	8,90%	9,5%	10,15%
Nijkerk	7,37%	6,8%	7,2%
Scherpenzeel	13,32%	13,3%	13,0
Soest	10,04%	9,6%	9,9%
Woudenberg	33,12%	32,8%	32%

¹ Marktaandeel is berekend op basis van het totaal aantal leerlingen in de wijk waar de school staat. In de overige jaren en ook in 2016 is het marktaandeel berekend op basis van het totaal aantal basisschoolleerlingen in de stad Nijkerk

In de gemeente Bunschoten en Nijkerk neemt ons marktaandeel toe. Het duidelijke sportprofiel van t' Kruisrack en van Daltonschool Corlaer is hier een belangrijk schakel in. Ondanks dat het leerlingenaantal in Soest met 6% terugloopt, groeit het marktaandeel van onze scholen. Dit zijn specifiek de Buut en de Startbaan. Ook hier is sprake van een duidelijk profiel. In Woudenberg neemt ons marktaandeel af. Dat vraagt om het verbeteren van het profiel van onze scholen. Dat geldt ook voor Barneveld. In Baarn is ons marktaandeel teruggelopen. Door de rust die weer terug is op school

is de verwachting dat dit het komend jaar stabiliseert. In de gemeenten Scherpenzeel is ons marktaandeel vrijwel gelijk gebleven.

4. Onderwijs

4.1 Schoolontwikkeling en beleid

Ontwikkeling nieuw strategisch beleidsplan

In december 2018 is het strategisch beleidsplan (Ambitieboek) vastgesteld voor de jaren 2019-2023. Zie voor verdere uitwerking hoofdstuk 2.

Innovatiemiddelen

In 2018 zijn scholen gestimuleerd om nieuwe ontwikkelingen aan te gaan. Daartoe was in 2018 bijna €200.000 gereserveerd. Helaas zijn de aanvragen pas laat op gang gekomen, waardoor niet alle middelen zijn uitgeput. Vanuit deze middelen is op OBS de Lijster ingezet op een nieuw curriculum; het totaalonderwijs. Op OBS de Startbaan is een unit 1-3 gerealiseerd waarin leerlingen van 4-7 jaar samen spelonderwijs leren. Op OBS de Dorpsbeuk heeft het team het taalonderwijs anders vorm gegeven en op OBS de Egelantier is geïnvesteerd in het opzetten van een leerplein waar leerlingen samen kunnen werken en leren.

Naast deze ontwikkelingen op schoolniveau stimuleren we ook het van en met elkaar leren door middel van de in 2017 opgerichte bovenschoolse leerteams. Deze leerteams, die ook in 2018 actief waren zijn thema's rondom het portfolio, de leerlijn rekenen, het versterken van doelgericht kleuteronderwijs en ICT verder uitgewerkt. Het leerteam ICT heeft ervoor gezorgd dat er leskisten beschikbaar kwamen. Met deze leskisten leren leerlingen met behulp van o.a. robotica. Tijdens de STEV-studiedag in november hebben de leerteams en leraren actief kennis met elkaar gedeeld.

Vanuit de professionaliseringsmiddelen heeft OBS de Lijster de methode Alles-in-één verder verdiept en hebben de teams van OBS de Zandberg en OBS Lange Voren een ontwikkeling doorgemaakt met behulp van Snappet. OBS de Griftschool en OBS de Dorpsbeuk hebben vooral inzet op de ontwikkeling van professionele leergemeenschappen (PLG). OBS deBuut heeft zichzelf laten scholen in het werken als unit waarbij leerlingen van de groepen 1 t/m 4 samen kunnen werken aan het behalen van de doelen.

Naast de middelen die op schoolniveau zijn ingezet, heeft STEV vanuit de STEV-academie geïnvesteerd in opleidingen tot vakspecialist taal, rekenen, bewegingsonderwijs en beeldcoach. In het schooljaar 2018-2019 hebben 10 medewerkers zich aangemeld om een opleiding tot vakspecialist te mogen volgen. Dit zijn opleidingen zoals taal-, lees- of rekenspecialist. Daarnaast volgen 8 leraren de opleiding bewegingsonderwijs die in company is ingekocht en plaatsvindt op de Jan Ligthartschool.

Startende leerkrachten (L10 1 t/m 3) krijgen een starterstraject aangeboden. Dit traject bestaat uit een aantal sessies beeldcoaching en training op maat (dyslexie, OP(P), gesprekken voeren met ouders, time-management) en intervisie. Elk schooljaar wordt opnieuw met de groep starters besproken, waar hun hulpvragen liggen en aan welke scholing zij behoefte hebben. Deze scholing en begeleiding is extra, naast de begeleiding die zij op schoolniveau krijgen aangeboden.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

4.2 Toekomstige ontwikkelingen

In 2019 zijn middelen voor innovatie en ontwikkeling in de begroting gereserveerd. Doordat scholen bij de begroting al hebben moeten aangeven op welke wijze zij beleidsrijk invulling willen geven aan deze innovatiemiddelen is de verwachting dat deze middelen in 2019 worden uitgeput.

Er zal door OBS de Egelantier, OBS de Startbaan, OBS de Uitkijck en OBS de Buut geïnvesteerd worden in het uitbouwen van het groepsdoorbrekend werken, het creëren van leerpleinen en het vergroten van de daarbij horende leerkrachtvaardigheden. OBS 't Kruisrak investeert innovatiemiddelen in het uitbreiden van het (s)portfolio en het verrijken van de leeromgeving.

Het leerteam ICT zal verder gaan met de ontwikkeling van de leskisten om door middel van robotica het onderwijs te verrijken. Een nieuw op te richten leerteam gaat aan de slag met het diepgaand analyseren van verkregen data om de verkregen analyse vervolgens in te zetten om het rendement van het onderwijs verder te vergroten.

En zoals in 2018 zijn er ook in 2019 middelen gereserveerd voor opleidingen tot vakspecialist taal, rekenen, bewegingsonderwijs en beeldcoach.

4.3 Kwaliteit en opbrengsten

Alle scholen van STEV nemen jaarlijks een eindtoets af in groep 8. Bij het beoordelen van de resultaten worden de resultaten afgezet tegen de normen van de Inspectie van het onderwijs, zoals die genoemd zijn in de "Regeling leerresultaten PO 2014".

Van de 15 scholen hebben in 2018 13 scholen op of boven de ondergrens gescoord, 2 scholen presteerden onder de ondergrens van de referentiegroep.

Volgens de beoordelingssystematiek van de inspectie, waarbij wordt gekeken naar de eindresultaten over drie jaar, krijgen alle scholen een voldoende oordeel. Wel zijn er op basis van de eindresultaten van de afgelopen jaren risico's voor OBS de Uitkijck en OBS de Regenboog. De verwachting is dat beide scholen op de eindtoets 2019 voldoende zullen scoren.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Een overzicht van de CITO-scores van onze scholen over de periode 2016 – 2018.

Naam school	2016	2017	2018
De Uitkijck	532,9	532,3	535
De Startbaan	530,7	537,7	533,4
Prins Willem Alexander	534,8	539,8	542
Egelantier	534,8	524,4	531,1
De Buut	533,6	540,4	536
't Kruisrak	534,9	536,2	536,3
Corlaer	535,1	535,4	419,**
De Regenboog	532,4	89,3*	77,9*
De Lijster	533,5	533,7	530,5
Plantijn	525,4	79*	77,6*
De Zandberg	527,7	81,7*	77,6*
Lange Voren	540,8	81,3*	76,2*
De Dorpsbeuk	0 ¹	78,2*	80,5*
Jan Ligthartschool	539,0	539,3	540,8
Griftschool	533,3	536,7	536,3

¹geen groep 8 in het schooljaar 2015-2016, *Score op basis van de IEP-toets, **Score op basis van de AMN-toets

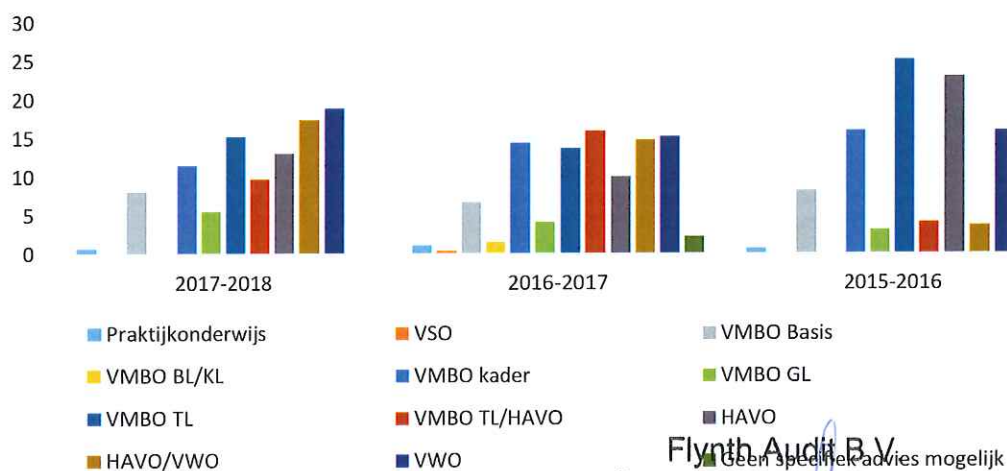
Door de inspectie bezochte scholen in 2018:

Naam school	datum	resultaat
De Lijster	5-11-2018	basisarrangement

4.4 Doorstroom naar het voortgezet onderwijs

In 2018 waren de schooladviezen als volgt:

Schooladviezen per schooljaar in procenten

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Opvallend is dat het percentage leerlingen dat een enkelvoudig VMBO TL of HAVO advies heeft gekregen in vergelijking met het schooljaar 2015-2016 is gedaald terwijl de dubbele adviezering TL/HAVO en HAVO/VWO iets is toegenomen.

4.5 Onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken

De scholen hebben binnen de kaders van het Ambitie- en Koersboek 2015-2019 een schoolplan 2015-2019 opgesteld waarin de ambities van de scholen zijn verwoord. In het jaarplan zijn deze ambities verder uitgewerkt. De verantwoording voor de behaalde resultaten zijn te vinden in het jaarverslag van de school.

Door planmatig te werken, zorgen de scholen voor continuïteit in het onderwijsvernieuingsproces. In 2018 lag de aandacht bij veel scholen op het implementeren van portfolio's en starten met leerpleinen. Ook lag in alle scholen de aandacht bij het verzorgen van passend onderwijs. Door het klassenmanagement te verbeteren en het onderwijs meer te personaliseren lukt het de scholen meer leerlingen binnen het reguliere onderwijs te houden.

4.6 Kwaliteitszorg

STEV heeft samen met de scholen het kwaliteitsbeleid vastgesteld. Dit INK-model vormt de basis voor het handelen binnen onze organisatie. Iedere school geeft in jaarplannen per schooljaar de beleidsvoornemens aan, uitgewerkt. Daarbij is rekening gehouden met resultaten uit voorgaande jaren op het gebied van onderwijsontwikkeling en leerlingopbrengsten. Over het schooljaar 2017-2018 is een jaarverslag geschreven en de schoolplannen en –gidsen voldoen aan de gestelde wet- en regelgeving. Op basis van analyses van de leerlingpopulatie, de leerresultaten en tevredenheidsspeilingen worden onderwijstijd, leerstofaanbod, instructie en verwerking afgestemd en aangepast. In 2018 zijn we gestart met het gebruiken van ParnasSys WMK om onze kwaliteitszorg te kaderen. Tijdens ronde tafelgesprekken wordt de voortgang van de scholen besproken en wordt samenwerking tussen de scholen en het stafbureau gezocht. Over de resultaten en de kwaliteit van de scholen wordt verantwoording afgelegd aan ouders en aan de overheid via de Inspectie van het onderwijs.

Om zicht te houden op de onderwijskwaliteit van de scholen voeren we sinds 2016 interne audits uit. Het actuele onderzoekskader van de Inspectie van het onderwijs vormt daarbij het uitgangspunt. Indien nodig maakt een school op basis van de resultaten van kwantitatief onderzoek een verbeterplan (inhoudelijk en op vaardigheidsniveau).

Alle scholen maken gebruik van een leerlingvolgsysteem en van het administratiesysteem ParnasSys. Hierdoor kunnen resultaten tussen scholen onderling vergeleken worden. Indien nodig maakt een school op basis van de resultaten van kwantitatief onderzoek een verbeterplan (inhoudelijk en op vaardigheidsniveau).

Samenvattingen van de rapportages van zowel kwalitatief als kwantitatief onderzoek elk jaar besproken tijdens RvT-vergaderingen.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

4.7 Afhandeling van klachten

In 2018 is er een geschil behandeld bij de Onderwijsgeschillencommissie passend onderwijs. De Onderwijsgeschillencommissie heeft deze klacht ongegrond verklaard. Vlak voor de Kerstvakantie is een tweede klacht bij de Onderwijsgeschillencommissie gedeponeerd. Deze klacht is in januari 2019 behandeld en is ook ongegrond verklaard.

Naast deze twee procedures bij de Onderwijsgeschillencommissie zijn er afgelopen jaar 3 klachten bij de vertrouwenspersoon van STEV behandeld. Twee van deze klachten zijn ongegrond verklaard en 1 klacht heeft tot opvolging geleid.

Tenslotte is er in het najaar een aansprakelijkheidstelling gedaan. Deze procedure loopt nog bij onze verzekeraar.

4.8 Onderzoek en verwachte toekomstige ontwikkelingen

Binnen STEV geven we primair onderwijs vanuit een wetenschappelijke basis. Om deze basis voortdurend te verstevigen doen we zelf onderzoek naar hoe we onze praktijk kunnen verbeteren.

In 2018 heeft een werkgroep onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van ParnasSys-WMK als basis voor onze kwaliteitszorgcyclus. In gezamenlijkheid is gekozen om met de bijbehorende tools mijnschoolteam.nl en mijnschoolplan.nl te starten. Dit zal in 2019 doorlopen.

Gezamenlijk hebben de directeuren onderzocht hoe het directieplatform het meest efficiënt kan worden ingericht. Het IB-netwerk heeft nagedacht over hoe zij IB gerelateerde zaken meer in gezamenlijkheid kunnen vormgeven. Beide onderzoeken hebben geleid tot een andere opzet en daarmee veel efficiëntere overlegmomenten. Naast continuering vraagt die ook om een evaluatie moment in 2019.

OBS de Startbaan en OBS deBuut hebben onderzocht hoe zij hun manier van onderwijs geven beter kunnen aanpassen aan de onderwijsbehoeften. In beide gevallen heeft dit geleid tot het geven van onderwijs in een 1/2/3/(4) unit. Deze ontwikkelingen lijken succesvol, worden gevolgt en zullen in 2019 nader worden geevalueerd.

In 2019 willen we verder onderzoeken hoe we ons onderwijs zo efficiënt mogelijk kunnen inrichten vanuit de beschikbare middelen voor formatie. Dit betekent dat we onderzoek doen of er altijd een leerkracht voor de groep moet zijn, maar ook dat we onderzoeken hoe groot een instructiegroep kan zijn zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit van instructie.

We zien steeds meer dat we aan het einde van de basisschool tegen grenzen aanlopen. Het 10-14 onderzoek is erop gericht de schotten tussen het PO en VO weg te halen. Dat vraagt om een goede samenwerking met het VO. Daar gaan we in 2019 specifiek op inzetten.

In het Ambitieboek 2019-2023 staat dat STEV een visie op op wereldburgerschap en kindinclusie ontwikkelt. Dit vraagt om een onderzoek naar wat onze scholen op dit moment kunnen bieden, maar ook wat zij in de toekomst willen kunnen bieden. Daar zullen we ook in 2019 aandacht aan geven.

In het verlengde van de kindinclusie en wereldburgerschap ligt internationalisering. We kijken bij STEV naar vormen van internationaal georiënteerd basisonderwijs. Dit vraagt om onderzoek naar (1) de haalbaarheid, (2) de gevolgen voor de school, (3) specifieke leerkrachtvaardigheden en (4) bekostiging. Hier zijn we inmiddels mee gestart.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

Steeds meer scholen beginnen met het aanbieden van Engels in de laagste groepen. Plantijn geeft al enkele jaren Engelse les, aangeboden door een native speaker. Wereldburgerschap is een van de pijlers van het Ambitieboek 2019-2023 waarbij alle teams voor de komende schoolplanperiode moeten gaan nadenken hoe zijn wereldburgerschap willen stimuleren binnen hun school.

4.9 Passend Onderwijs/verbonden partijen

STEV is vanwege de gebiedsindeling zoals bepaald door de minister aangesloten bij drie samenwerkingsverbanden. Het betreft SWV de Eem (2602), SWV Zeeluwe (2509) en SWV Rijn en Gelderse Vallei (2510).

SWV de Eem

In 2018 heeft de voorzitter van het CvB deelgenomen aan bestuurlijk overleg tussen de schoolbesturen die met elkaar zitting hebben in SWV de Eem. Hierin hebben de besturen gezamenlijk een nieuw ondersteuningsplan vastgesteld. De scholen die bij SWV de Eem horen hebben de basisondersteuning geborgd. In de schoolondersteuningsprofielen hebben de scholen aangegeven aan welke ondersteuningsvragen zij kunnen voldoen. SWV de Eem heeft in 2018 scholing aangeboden voor leraren en directeuren op het gebied van pedagogisch/ didactisch handelen in de klas en hoogbegaafdheid. Daaraan heeft STEV meegedaan.

SWV Rijn en Gelderse Vallei

In 2018 heeft de voorzitter van het CvB deelgenomen aan bestuurlijk overleg tussen de schoolbesturen die met elkaar zitting hebben in SWV R&GV. In juni 2018 in het ondersteuningsplan 2018-2022 vastgesteld. Scholen die bij SWV R&GV horen hebben de basisondersteuning geborgd. Door middel van collegiale visitatie hebben scholen elkaar bevestigd op het voldoen aan de basisondersteuning. SWV R&GV heeft in 2018 extra middelen uitgegeven aan innovatieve plannen. Zo heeft OBS de Lijster een TIP TOP voorziening kunnen opzetten met behulp van deze middelen.

SWV Zeeluwe

In 2018 heeft Zeeluwe een aanpak gericht op hoogbegaafde leerlingen ontwikkeld. Daarnaast is er een gezamenlijke Nijkerkse aanpak afgesproken voor leerlingen die risico lopen binnen het reguliere onderwijs op basis van het gedrag. In 2019 zal Zeeluwe een nieuw ondersteuningsplan ontwikkelen.

Arrangementen in 2018

Diverse scholen van STEV hebben een arrangement gekregen vanuit het samenwerkingsverband om individuele leerlingen of groepen leerlingen te begeleiden. Uitgangspunt bij het toekennen van een arrangement is dat de school deskundigheid ontwikkelt, om in de toekomst in soortgelijke gevallen zelf zoveel mogelijk de noodzakelijke hulp of begeleiding te verzorgen.

Samenwerkingsverband	Aantal arrangementen		Opmerkingen
	individueel	groep	
De Eem	12	2	
Rijn & Gelderse Vallei	3		
Zeeluwe			Samenwerkingsverband Zeeluwe heeft gekozen voor het beschikbaar stellen van een bedrag per school op basis van leerlingenaantallen. De school wordt dan geheel verantwoordelijk voor de ondersteuning of het inkopen van de

Flynth Audit B.V.
Gewaardeerd als staat waarop onze verklaring d.d.

			ondersteuning. Ook bij plaatsing van een leerling in het speciaal onderwijs dient de school de bekostiging te verzorgen.
Koninklijke Auris Groep	4		Cluster 2 (gehoorproblemen of taalontwikkelingsstoornissen)
Bartimeus	2		Cluster 1 blinden en kinderen met visuele beperking
Kentalis			Cluster 2 (gehoorproblemen of taalontwikkelingsstoornissen)

Flynth Audit B.V.
 Gewaarmerkt als staat waarop onze
 verklaring d.d.

23 MEI 2019

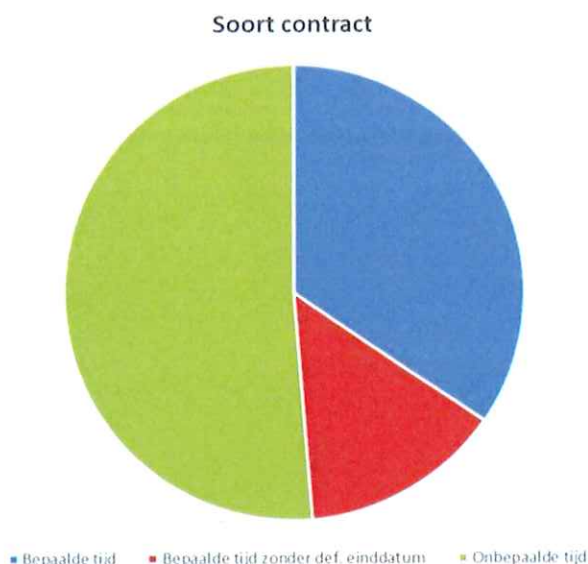
betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

5. Personeel en aanverwante zaken

5.1 Personeelsbestand

Op 31 december 2018 zijn er 174 medewerkers in vaste dienst bij STEV. Dit is af te lezen in onderstaand schema.

Soort Contract

Rijlabels	Waarden	
	Aantal	Percentage
Bepaalde tijd	117	34,51%
Bepaalde tijd zonder def. einddatum	48	14,16%
Onbepaalde tijd	174	51,33%
Eindtotaal	339	100,00%

De contracten bepaalde tijd betreffen ook medewerkers die in vaste dienst zijn en die een tijdelijke urenuitbreiding hebben. Naar schatting werken er binnen STEV zo'n 20 medewerkers die een volledige tijdelijke aanstelling hebben.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

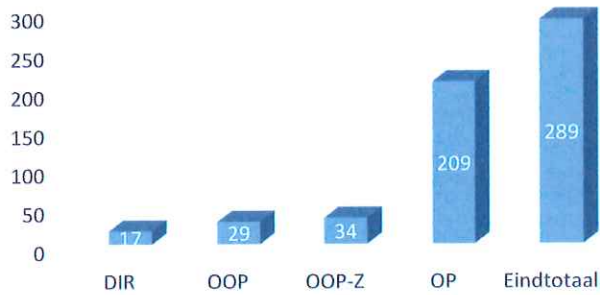
23 MEI 2019

betrekking heeft.

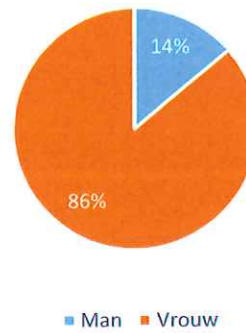
Opbouw functies

aantal per dienstbetrekking

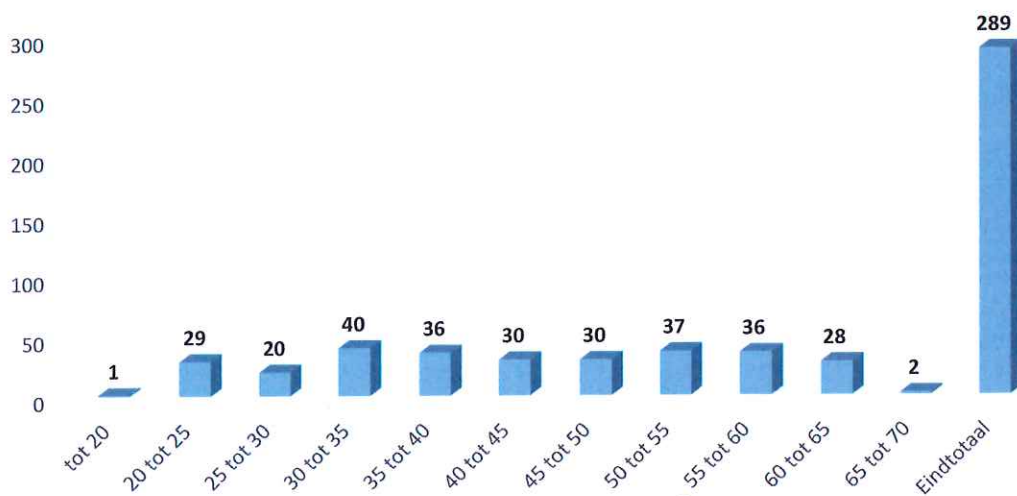
Verhouding man-vrouw in %

Man/Vrouw

Verdeling leeftijdscohorten

Leeftijdstaffel

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

5.2 Vervanging

STEV is aangesloten bij Transvita en PIO. Alle aanvragen voor vervanging worden door schoolleiders uitgezet. Door het lerarentekort komt het helaas steeds vaker voor dat de invalpool van PIO leeg is en er geen invallers beschikbaar zijn.

De talentenpool van Transvita is in 2017 opgericht. Totaal zijn er 35 schoolbesturen bij Transvita aangesloten die samen circa 300 scholen verenigen in de regio Midden Nederland.

Hierin zitten medewerkers die in dienst zijn bij één van de aangesloten schoolbesturen. Ook Transvita kan niet altijd een invaller leveren. De aangesloten schoolbesturen zijn overeengekomen dat zij 4% van hun vaste formatie bovenschools aannemen voor de talentenpool. Voor STEV zou dit rond de 4 fte liggen. Daarvan is op dit moment 0,4 fte gerealiseerd. In het schooljaar 2017-2018 lag dit percentage op 1,6 fte.

Hoewel er nog genoeg formatieve ruimte is om de talentenpool te vullen (3,6 fte), is het probleem dat er geen mensen te vinden zijn die interesse hebben om als talentenpooler te werken.

Vanwege het lerarentekort wordt het steeds lastiger om vacatures ingevuld te krijgen met kwalitatief goede leraren. Vacatures worden over het algemeen in relatief korte termijn ingevuld. De zorg zit echter bij het vinden van invallers voor kortdurende vervanging. PIO kan 1 op de 5 aanvragen voor vervanging niet invullen, simpelweg omdat er niemand beschikbaar is. In tijden van de griep, kan PIO soms helemaal niemand leveren. Scholen kijken dan in eerst of een parttimer extra kan werken of er ambulante personeel kan worden ingezet. Lukt ook dat niet en heeft de school geen eigen vaste invallers, dan wordt de groep naar huis gestuurd.

5.3 Zij-instromers

STEV heeft in het schooljaar 2018-2019 een pilot gestart voor één zij-instromer. Hoewel STEV subsidie kan krijgen (€ 20.000) voor een zij-instromer is het inzetten van een zij-instromer een uitdaging. De subsidie wordt nagenoeg geheel ingezet voor het geschiktheidsonderzoek, bekostiging opleiding en begeleiding op school. Daarnaast zal een zij-instromer zonder ervaring eerst een bepaalde periode samen met een ervaren leerkracht een groep moeten draaien. Deze periode moet bovenschools in de formatie worden opgenomen. Als STEV besluit om de pilot verder uit te breiden met meerdere zij-instromers, zullen bovenstaande punten goed doordacht moeten worden.

5.4 Arbeidsomstandigheden

Op alle scholen én het stafbureau is in het schooljaar 2018-2019 een RI&E afgenomen. Daaruit is een plan van aanpak ter verbetering geformuleerd.

Voor de zomer 2019 is de verwachting dat er een geactualiseerd document ligt waarin alle bovenschoolse beleidsdocumenten terug te vinden zijn die betrekking hebben op de RI & E.

Een erkend bedrijf verzorgt de training van de bedrijfshulpverleners werkzaam op de scholen binnen STEV. In schooljaar 2018-2019 is dat SBN. De cursus bestaat uit spoedeisende eerste hulp (SEH) en één keer per twee jaar aangevuld met BCE (Brandbestrijding, Communicatie en Evaluatie). De cursussen zijn voor nieuw op te leiden bedrijfshulpverleners. Daarnaast vinden er herhalingscursussen plaats. Minimaal 1 x per jaar wordt op de scholen het ontruimingsplan geoefend.

Elke school heeft een contactpersoon in het kader van de klachtenregeling. Deze contactpersonen volgen jaarlijks een cursus en bezoekt jaarlijks een terugkomdag waarin ervaringen worden

uitgewisseld en inzichten worden gedeeld met elkaar. De contactpersoon is het aanspreekpunt op school voor klachten en zijn of haar rol is de klager te verwijzen en eventueel te begeleiden naar de vertrouwenspersoon. De contactpersoon heeft nadrukkelijk niet de opdracht om klachten te behandelen of op te lossen.

De namen van de vertrouwenspersonen staan vermeld in de klachtenregeling. Deze is terug te vinden op de website van STEV.

In 2018 zijn er geen meldingen binnengekomen bij de vertrouwenspersoon van de Arbo Unie (ongewenste intimiteiten).

5.5 Verzuimbeleid

STEV heeft een contract met Arbo Unie B.V. voor de verzuimbegeleiding. Er wordt samengewerkt met een vaste bedrijfsarts. Zij heeft elke twee weken op dinsdagochtend spreekuur op de locatie van het stafbureau. Indien noodzakelijk kunnen medewerkers ook buiten het geplande spreekuur terecht op de locatie in Hilversum.

Medewerkers van STEV kunnen in het kader van verzuimpreventie of verzuimbegeleiding, op advies van de bedrijfsarts, gebruik maken van interventies die bijdragen aan het herstel of verzuim voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan de inzet van een bedrijfspsycholoog, maatschappelijk werker of coaching.

5.6 Mobiliteitsbeleid

Alle medewerkers van STEV krijgen de mogelijkheid om te mobiliseren binnen de stichting. Vanaf januari kunnen medewerkers hun wensen t.a.v. ouderschapsverlof, onbetaald verlof, minder werken etc. kenbaar maken. Op scholen waar als gevolg van een krimp situatie sprake zou zijn van verplichte mobiliteit, kan dit voorkomen worden door vrijwillige mobiliteit. In 2018 hebben twee medewerkers gebruik gemaakt van vrijwillige mobiliteit.

5.7 Functiegebouw

In het functieboek van STEV zijn alle functies opgenomen, die op dit moment daadwerkelijk gebruikt worden. In 2018 is de functie van beleidsmedewerker ICT aan het functiehuis toegevoegd. Daarnaast is in 2018 de functie van de receptioniste / administratief medewerker opnieuw beschreven en gewaardeerd. Op 31 december 2018 bedraagt de grootte van het stafbureau 5,38 fte. Dit is inclusief 0,4 vacatureruimte voor controller. In december is de vacature voor administratief medewerker CvB en HRM uitgezet. Deze is in maart 2019 gestart voor 4 dagen in de week. .

5.8 Inschaling

De functiemix is met de komst van de nieuwe CAO per 1 augustus 2018 komen te vervallen. STEV heeft in 2018 extra geld opgenomen in de begroting voor de bevordering van leraren van de LA naar de LB schaal. Leraren konden via een twee sporen beleid in aanmerking komen voor bevordering. Spoor 1 is op grond van een afgeronde post Hbo-opleiding, spoor 2 op grond het ambitie-en passieboek. Totaal hebben 14 medewerkers gesolliciteerd, waarvan er 10 zijn benoemd in de LB schaal.

Op 31 december 2017 waren er 13 medewerkers met een vaste functie werkzaam in de LB (L11) schalen. Op 31 december 2018 bedraagt dit aantal 25 medewerkers. Daarnaast zijn er twee medewerkers aangenomen in de LB schaal.

5.9 Tijdelijke aanstellingen

De CAO PO geeft aan dat medewerkers met een tijdelijke aanstelling binnen een periode van 36 maanden onbeperkt mogen invallen. In het verleden kwamen tijdelijke medewerkers na deze periode pas in aanmerking voor een vaste aanstelling. In 2018 heeft STEV ervoor gekozen om tijdelijke medewerkers na een jaar de mogelijkheid te geven om, bij goed functioneren, voor een gedeelte van hun werktijdfactor in vaste dienst te komen. Mede ook in het licht van het lerarentekort, concurrentie met andere schoolbesturen en in het kader van goed werkgeverschap. Dit heeft ertoe geleid dat in 2018 20 tijdelijke medewerkers in vaste dienst zijn gekomen.

5.10 Eigen wachtgelders

Pas vanaf de zomervakantie 2017 is het besluit genomen om de zomervakantie door te betalen bij medewerkers met een tijdelijke aanstelling en / of tijdelijke urenuitbreiding. In 2018 krijgen medewerkers doorbetaald tot en met 29 juli en weer vanaf 1 augustus indien er sprake is van een nieuwe aanstelling. Hiervoor is gekozen zodat STEV geen verplichtingen krijgt aan de zogeheten eigenwachtgelders. Dit geldt niet alleen voor medewerkers met een tijdelijke aanstelling maar ook voor medewerkers met een tijdelijke urenuitbreiding van meer dan 5 uur die na afloop van de urenuitbreiding WW aanvragen voor het verlies aan uren. Dit beleid zal in 2019 worden aangepast.

6. Huisvesting

6.1 Huisvestingsactiviteiten

STEV heeft een Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) dat om de drie jaren wordt geactualiseerd. Het bureau OCS Maatschappelijk Vastgoed heeft in 2017 een nulmeting uitgevoerd en stelt op basis daarvan een aangepast MJOP op. In 2019 zal de MJOP opnieuw geactualiseerd worden. In 2018 is € 154.000 gedoteerd aan de voorziening. Jaarlijks wordt de dotatie opnieuw beoordeeld en waar nodig bijgesteld.

STEV huurt een externe partner in om alle onderhouds- en bouwkundige zaken te regelen.

In 2018 is weer vele groot onderhoudswerken op en aan de scholen van de STEV gereed gekomen. In 2018 is een start gemaakt met het aanbrengen van zonnepanelen en het vervangen van verlichting voor ledverlichting. Deze werkzaamheden passen in de duurzaamheidsambitie van STEV.

In 2018 waren de belangrijkste groot onderhoudswerkzaamheden:

De Zandberg:	aanbrengen zonnepanelen en vervanging verlichting
De Lijster:	aanbrengen zonnepanelen (vervanging verlichting in voorjaar 2019 i.k.v. educatief duurzaamheidsstraject op de school)
De Regenboog:	uitvoering buitenschilderwerk
Daltonschool Corlaer:	uitvoering binnen schilderwerk herstel gevelonderdelen i.v.m. constructiefout (is door gemeente vergoed)
't Kruisrak	uitvoering buitenschilderwerk en aanbrengen zonnepanelen en vervanging verlichting
De Startbaan	aanpassing 3 lokalen i.k.v groep doorbrekend werken vervanging dak ventilatoren uitvoering binnen schilderwerk
Jan Ligthartschool	herstel pleinen en aanbrengen koelinstallatie 1 ^e verdieping
De Dorpsbeuk	uitvoering binnen schilderwerk
De Uitkijck	uitvoering binnen schilderwerk
PWA	Eind 2018 is de voorbereiding afgerond voor het duurzaam renovatieproject van de PWA. De aanbesteding heeft inmiddels plaatsgevonden. Gezien de bouwmarkt bleek de aanbesteding voor de PWA fors boven budget. Er ligt nu een bezuinigingsopdracht. Naar verwachting is er eind maart 2019 meer zicht op het financiële eindresultaat.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

7. Toekomstige ontwikkelingen

7.1 Arbeidsvoorwaarden

Momenteel wordt nog gewerkt met de afspraken uit de CAO-PO 2018-2019. Een lastig onderdeel is daarbij het verschil in rechtspositie tussen het openbaar en het bijzonder onderwijs in het kader van de uitwerking van de Wet werk en zekerheid (WWZ). Hierdoor is de WWZ al van toepassing op het bijzonder onderwijs en niet op het openbaar onderwijs.

De Wwz heeft op dit moment nog geen gevolgen voor STEV omdat wij openbaar onderwijs zijn. Dit zal naar verwachting per 1 januari 2020 wijzigen in verband met de komst van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) in het openbaar onderwijs. De Wnra regelt dat de rechtspositie van ambtenaren wordt gelijkgesteld met werknemers in het private domein. Vanaf 1 januari 2020 zijn werknemers in het openbaar onderwijs niet langer ambtenaar.

Ook zal vanaf dat moment de Wwz in werking treden voor het openbaar onderwijs. Deze nieuwe wetgeving kan van invloed zijn op medewerkers met een tijdelijke aanstelling. De Wwz kent een aantal ketenregelingen waarbij de grondslag voor de benoeming bepaalt onder welke keten een medewerker valt.

De Wwz is niet alleen van invloed op het aantal tijdelijke contracten dat een medewerker mag hebben maar kent ook andere ontslagroutes en vergoedingen zoals de aanzegvergoeding en transitievergoeding. Dit zal in het schooljaar 2019-2020 gaan spelen.

De nieuwe bestuurder die per 1 september 2018 is aangesteld bij STEV, is in samenspraak met de Raad van Toezicht, aangesteld in de bestuurders CAO PO.

7.2 Werkgelegenheidsbeleid

De stichting hanteert sinds de oprichting het werkgelegenheidsbeleid. Onder druk van bezuinigingen in de personele formatie, als gevolg van dalende aantallen leerlingen, werken we naast de vaste groep van medewerkers met een aanstelling voor onbepaalde tijd met een flexibele schil van tijdelijke medewerkers. Jaarlijks worden de contracten van deze laatste groep medewerkers beëindigd om de werkgelegenheidsgarantie aan het vaste personeel te kunnen waarborgen. In verband met de krapte op de arbeidsmarkt krijgen tijdelijke medewerkers sneller een vaste aanstelling dan in het verleden.

Met de komst van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren per 1 januari 2020 zal de huidige afvloeiingssystematiek verdwijnen en zal in een situatie van krimp worden afgespiegeld. Alle medewerkers van de betreffende school worden in leeftijdscohorten ingedeeld. In het cohort waarin de meeste werknemers werkzaam zijn, komt de medewerker met het korte dienstverband in aanmerking voor verplichte mobiliteit.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

7.3 Werkdruk vermindering

In het schooljaar 2018-2019 hebben leraren in het basisonderwijs financiële middelen toegekend gekregen voor werkdrukverlaging. Medewerkers op de scholen mogen zelf bepalen hoe zij dit geld willen besteden. Zij krijgen in het schooljaar 2018-2019 een bedrag van € 155,55 per leerling. Middels een format welke onderdeel uitmaakt van het formatieplan, moeten zij onderbouwen hoe zij dit geld willen inzetten en hoe dit bijdraagt aan hun werkdrukverlaging. Scholen hebben dit in 2018 ingezet door de inzet van een gymdocent of een extra onderwijsassistent.

7.4 Samenwerking besturen

De besturen binnen het kantoorpand in Amersfoort voeren al enige jaren besprekingen om de samenwerking meer en beter vorm te geven. In eerste instantie richt deze samenwerking zich op de administratieve afdelingen. Het gaat om de volgende stichtingen:

KPOA – stichting voor katholiek primair onderwijs Amersfoort en Nijkerk;

Meerkring – stichting voor openbaar basisonderwijs in Amersfoort;

Monton – de stichting voor bijzonder neutraal Montessori onderwijs in Midden Nederland;

STEV – de stichting voor openbaar primair onderwijs rondom Amersfoort

De samenwerking kan leiden tot een intensievere samenwerking op het gebied van scholing, gezamenlijke inkoop t.b.v. de kantooromgeving, de financiële, personele en salarisadministratie. In 2018 zijn er geen ontwikkelingen geweest op dit dossier.

In 2017 zijn de stichtingen Monton en STEV oriënterende gesprekken begonnen over het onderzoeken van een intensievere samenwerking. Dit heeft in 2018 geleid tot gesprekken op toezichthouders- en bestuursniveau. Doel van de samenwerking is de mogelijkheden te onderzoeken waar we samen in op kunnen trekken en door die samenwerking een meerwaarde kunnen creëren voor het onderwijs op onze scholen. Zo hebben STEV en Monton een aantal medewerkers gezamenlijk in dienst die voor beide stichtingen werken. Op dit moment zijn dat een beleidsmedewerker ICT en een senior medewerker Personeels- en Salarisadministratie. Er wordt op dit moment geworven voor een controller.

7.5 Lerarentekort

Voor de komende jaren dreigt er een groot tekort aan leraren in het basisonderwijs. Op dit moment worden er diverse ideeën gelanceerd om dit tekort op korte en langere termijn op te lossen. Ideeën om mensen uit andere sectoren, die om welke reden dan ook overbodig dreigen te raken, voor de groep te zetten, is wellicht antwoord op het dreigend tekort aan leraren maar kunnen niet direct voor een groep worden gezet. Zij zullen eerst ervaring moeten op doen naast een ervaren leraar. STEV gaat mogelijkheden onderzoeken of er “ervaringsplekken” beschikbaar gesteld kunnen worden voor zij-instromers waarna zij via mobiliteit binnen de stichting kunnen doorschuiven naar een reguliere formatieplek.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekkijng heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

8. Financiële positie STEV

Dit hoofdstuk geeft een analyse van het jaarresultaat en de financiële positie van STEV.

8.1 Toelichting resultaat over 2018

Het jaar 2018 is afgesloten met een negatief resultaat van € 98.000, waar een negatief resultaat was begroot voor 2018 van € 101.000. Dit is een positieve afwijking van € 3.000. Hierna een opstelling van de staat van baten en lasten met hierin de verschillen per rubriek. De afwijkingen zijn met name in rubrieken *Rijksbijdragen*, *Personele lasten* en *Overige instellingslasten*. Onder het overzicht worden de afzonderlijke posten nader toegelicht.

Kalenderjaar	realisatie 2017	begroot 2018	realisatie 2018	verschil
Totaal baten				
Rijksbijdragen	€ 11.542	€ 10.954	€ 12.148	€ 1.194
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	€ 176	€ 206	€ 295	€ 89
Overige baten	€ 150	€ 103	€ 83	€ -20
Eindtotaal	€ 11.868	€ 11.263	€ 12.526	€ 1.263
Totaal lasten				
Personele lasten	€ 9.099	€ 9.246	€ 10.169	€ 923
Afschrijvingen	€ 318	€ 315	€ 366	€ 51
Huisvestingslasten	€ 862	€ 906	€ 920	€ 14
Overige instellingslasten	€ 1.060	€ 910	€ 1.183	€ 273
Eindtotaal	€ 11.339	€ 11.377	€ 12.637	€ 1.260
Saldo baten en lasten	€ 529	€ -114	€ -111	€ 3
Saldo financiële baten en lasten	€ 16	€ 13	€ 13	€ -0
Resultaat	€ 545	€ -101	€ -98	€ 3

Bedragen x € 1.000,-

Rijksbaten

De categorie *Rijksbaten* vertoont de grootste overschrijding en komt ruim 10% hoger uit dan begroot. Deze categorie is ook hoger gerealiseerd ten opzichte van de realisatie 2017. De positieve afwijking wordt met name veroorzaakt door de aanpassing in de personele bekostiging, de toegekende middelen voor werkdrukverlichting en de verhoging van de baten vanuit de samenwerkingsverbanden.

De nieuwe bedragen voor de personele bekostiging voor het primair onderwijs 2018-2019 zijn op 24 september 2018 gepubliceerd. De gemiddelde personeelslast (GPL) van leraren is 2,987% hoger dan de definitieve bedragen voor leraren in 2017-2018. Voor schoolleiders en ondersteuners gaat het om een verhoging van 1,488% ten opzichte van de definitieve bedragen voor 2017-2018. Het bedrag per leerling voor personeel en arbeidsmarktbeleid is verhoogd met € 155,55 in verband met de afspraken over de werkdruk. De afspraken rondom het werkdrukakkoord voorzien dat na een tussenevaluatie

en politieke besluitvorming in 2020, het budget voor aanpak werkdruk per 1 augustus 2021 structureel toeneemt van € 237 miljoen tot € 430 miljoen. Hiermee stijgt het bedrag per leerling vanaf het schooljaar 2021/2022 naar ongeveer € 285 per leerling. Deze effecten zijn in de jaarrekening 2018 voor vijf maanden meegenomen (augustus t/m december 2018) en verhogen mede de baten t.o.v. de begroting.

Daarnaast is via de Staatscourant van 30 augustus 2018 de definitieve personele bekostiging 2017-2018 bekend geworden. Deze vindt altijd plaats na afloop van het schooljaar. De aanpassing 2017-2018 is fors te noemen. De bekostiging van leraren voor het schooljaar 2017-2018 is toegenomen met 5,2% ten opzichte van de definitief vastgestelde personele bekostiging 2016-2017. De ophoging van de bekostiging van de leraren heeft met name te maken met de indexering van de personele bekostiging voor het kalenderjaar 2018 en de per 1 januari 2018 beschikbaar gekomen middelen voor extra salaris voor onderwijzend personeel. De bijdrage van het kabinet voor de ontwikkeling van lonen, pensioenen en overige sociale werkgeverslasten, is voor 2018 op grond van de referentiesystematiek vastgesteld op 2,6%. Aangezien de jaarrekening 2017 definitief is, valt de aanpassing volledig in de jaarrekening 2018. Het effect hiervan is circa € 340.000. Deze extra baten zijn in september 2018 uitgekeerd. Hiermee kon tijdens de begroting geen rekening worden gehouden. Immers deze bedragen waren destijds niet bekend.

De afwijking ten opzichte van de begroting wordt mede veroorzaakt doordat gedurende het schooljaar 2017-2018 personele groeibekostiging is ontvangen. Deze valt volledig in 2018. Deze is uiteindelijk € 98.000 geworden. Personele groeibekostiging ontvangt de stichting bij tussentijdse groei van 3% + 13 leerlingen t.o.v. teldatum 1-10-2016. Deze baten waren niet begroot.

Ook vallen de ontvangsten m.b.t. bijzondere bekostiging opvang vreemdelingen 1e en 2e jaar hoger uit dan begroot. Deze zijn destijds begroot op basis van de toen bekende informatie. Deze vallen per saldo € 70.000 hoger uit dan begroot. Hierop is ook inzet gepleegd met ingehuurd personeel. Deze baten zijn vooraf lastig in te schatten en kennen doorgaans een grillig verloop.

Als laatste kan worden vermeld dat de realisatie van de bijdragen vanuit de samenwerkingsverbanden hoger zijn dan begroot. Er is voorzichtig begroot met de destijds bekende informatie. De realisatie bevat naast vaste bedragen per leerling (basisbekostiging) ook middelen voor arrangementen.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Van diverse gemeenten worden bedragen ontvangen voor Taalklassen en Kopklassen. De realisatie is hoger dan begroot. De hieronder opgenomen bijdrage van SOVEE (Taalklas gemeente Bunschoten) van € 89.000 was niet begroot. In de tussentijdse managementrapportages was hier reeds melding van gemaakt.

Overige baten

De *overige baten* zijn in 2018 per saldo € 20.000 lager gerealiseerd dan begroot. Hieronder zijn onder andere de baten van detachering, verhuur onroerende zaken en overige baten opgenomen die niet kunnen worden ondergebracht onder de andere batenrubrieken. Deze categorie is lastig te begroten vanwege het feit dat hier ook incidentele baten onder worden gerubriceerd. Mede op basis

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring o.d.

van de hoge realisatie 2017 is de begroting 2018 destijds opgesteld. De realisatie blijft echter per saldo achter.

Personele lasten

Deze rubriek toont per saldo een overschrijding van circa 10% (+ € 923.000) ten opzichte van de begroting. Deze rubriek bestaat uit:

- ✓ Brutolonen en salarissen minus uitkeringen;
- ✓ Overige personele lasten.

De *brutolonen en salarissen minus uitkeringen* vertonen per saldo een overschrijding van € 701.000. Dit komt met name door de effecten van de nieuwe CAO PO 2018-2019. In 2018 zijn de salarisschalen van leerkrachten met terugwerkende kracht aangepast. De schalen L9, L10 en L11 zijn schalen L10, L11 en L12 geworden. Daarnaast heeft er een generieke salarisverhoging geweest van 2,5% per 1-9-2018 voor alle medewerkers. Ook zijn er een tweetal eenmalige uitkeringen geweest in 2018 te weten € 750,- bruto voor alle medewerkers naar rato van werktijdfactor en 42% van het (nieuwe) maandsalaris voor alle leerkrachten.

Vanaf augustus 2018 zien we ook personele inzet op werkdrukmiddelen in deze rubriek. Het gaat dan onder andere om de inzet van onderwijsassistenten en gymleraren. Deze verhogen mede de salarislaster ten opzichte van de begroting. Hiervoor zijn ook middelen van het Rijk ontvangen. Binnen de salarislaster is ook inzet op samenwerkingsverband middelen opgenomen. Dekking hiervoor wordt gezocht in de middelen van de drie samenwerkingsverbanden.

De *overige personele lasten* vallen per saldo € 222.000 hoger uit dan begroot. In de tussentijdse rapportages is hieraan reeds aandacht geschonken. Binnen deze rubriek zijn zowel over- als onderschrijders te zien.

De lasten van *interim management* zijn € 82.000 hoger dan begroot. Dit betreffen interimers op De Buut, De Uitkijk en De Egelantier. Hiermee is onvoldoende rekening gehouden in de begroting. De kosten van *ingehuurd personeel* toont binnen deze rubriek de grootste overschrijding (+ € 275.000). Op deze post is onder andere de inzet van intern begeleiders, overige inzet op samenwerkingsverbandmiddelen, externe ziektevervangings, de lasten van de externe controller en de inzet op maatwerkbekostiging opgenomen. De lasten van de controller waren in de begroting 2018 meegenomen onder de salarislaster, maar vanaf het schooljaar 2018-2019 zijn deze lasten opgenomen onder ingehuurd personeel. Daarnaast wordt voor de hoger dan begrote externe inzet op maatwerkbekostiging dekking gezocht in de extra baten vanuit het Rijk.

Wervingslasten vallen hoger uit dan begroot. In de begroting is er geen rekening gehouden met deze lasten. De realisatie toont lasten voor werving van de bestuurder en directeuren.

De posten *scholing* en *onderwijsvernieuwing/innovatie* onderschrijden de begroting. Beide posten waren hoger begroot voor 2018 ten opzichte van de realisatie over 2017. De realisatie 2018 is in lijn met de realisatie 2017.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Afschrijvingen

Hoewel het gerealiseerde investeringsniveau op totaalniveau over 2018 in lijn is de begroting 2018 blijven de afschrijvingslasten € 25.000 achter op de begroting. Dit komt doordat diverse investeringen later in het jaar hebben plaatsgevonden en daardoor de afschrijving later in het jaar in zijn gegaan. Daarnaast is er relatief veel geïnvesteerd in de categorie gebouwen (o.a. zonnepanelen). Deze heeft een lange afschrijvingstermijn waardoor de afschrijvingslasten over 2018 lager uitkomen.

Daarnaast heeft de externe controller heeft bij de start van zijn werkzaamheden een controle uitgevoerd op de administratie waarbij aansluiting werd gezocht met de subadministratie van de materiële vaste activa. Hieruit bleek dat het inlezen in AFAS begin van dit kalenderjaar niet juist is gegaan. De correctie op de boekwaarde van de materiele vaste activa geeft een eenmalige extra last van € 76.000.

Huisvestingslasten

De gerealiseerde huisvestingslasten zijn per saldo in lijn met de begroting. Binnen deze rubriek vallen de lasten van energie lager en de lasten van klein noodzakelijk onderhoud hoger uit dan begroot.

Overige instellingslasten

De categorie is per saldo met € 273.000 toegenomen ten opzichte van de begroting. Dit is een afwijking van zo'n 30%. Deze rubriek bestaat uit een aantal sub rubrieken:

- ✓ Administratie- en beheer;
- ✓ Inventaris en apparatuur;
- ✓ Leer- en hulpmiddelen;
- ✓ Overige lasten.

De stijging wordt veroorzaakt door een aantal posten die hierna kort worden toegelicht.

Op de hogere baten vanuit het samenwerkingsverband is ook een hogere inzet gepleegd. Dit is terug te zien in deze rubriek. Deze lasten overschrijden de begroting met € 115.000,-.

De lasten van public relations vallen hoger uit dan begroot. Dit komt door de lasten van de nieuwe huisstijl en positionering.

De lasten van licenties zijn hoger uitgevallen dan begroot door de hogere dan verwachte prijsstijgingen.

8.2 Werkdrukmiddelen

De schoolleiders zijn in gesprek gegaan met de teams over de wijze waarop zij de werkdrukmiddelen willen inzetten (zie voor concrete invulling hoofdstuk personeel). De uitkomsten van deze gesprekken hebben geleid tot bestedingsplannen per school waarin gedetailleerd is opgenomen welke maatregelen er genomen worden. Deze plannen zijn ter instemming voorgelegd aan de P-MR van de scholen.

De middelen zijn in 2018 vooral ingezet op extra ondersteuning door onderwijssistenten of inzet van (externe) gymleraren. Een klein deel is materieel (o.a. investeringen) ingezet. Hieronder is de inzet in bedragen weergegeven.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

LL	bedrag	2018-2019	besteding in 2018		
			totaal	personeel	materieel
1962	€ 155,55	€ 305.189	€ 127.162	€ 121.008	€ 6.154

8.3 Prestatieboxmiddelen

STEV heeft de middelen van de prestatiebox van het kalenderjaar 2018 toegevoegd aan zowel de personele als de materiele budgetten van de scholen. Hierop is zo veel als mogelijk inzet gepleegd die niet leidt tot een structurele verplichting. De middelen zijn ingezet voor onder andere culturele activiteiten, professionalisering en opbrengstgericht werken.

8.4 Toelichting financiële positie

Een deugdelijke financiële planning en control zijn van belang om op een juiste wijze financiële verantwoording te kunnen afleggen. Begrotingen worden ingezet als sturingsinstrument voor de beheersing van activiteiten. Reserves en voorzieningen worden bewust gevormd en onderbouwd met meerjarenplannen. Afwijkingen worden geanalyseerd en er wordt bepaald of er aanvullende actie noodzakelijk is om op koers te blijven.

De kalenderjaarbegroting wordt in samenspraak met de schoolleiders door het staffbureau en bestuur opgesteld. De Schoolleiders krijgen de ruimte om zich binnen de gestelde begrotingskaders te bewegen. Afwijkingen worden tussentijds gesignaleerd in de periodieke (financiële) managementrapportages. Hierdoor kan, indien gewenst en indien mogelijk, worden bijgestuurd.

Hierna is de balans opgenomen per 31 december 2018 in vergelijking met 31 december 2017. Beide balansen zijn momentopnames. De belangrijkste wijzigingen worden hieronder kort toegelicht.

Kalenderjaar	2018	2017
--------------	------	------

1. Activa			
1.2 Materiële vaste activa	€	1.495.676	€ 1.602.703
1.3 Financiële vaste activa	€	-	-
Vaste activa	€	1.495.676	€ 1.602.703

1.5 Vorderingen	€	766.523	€ 708.804
1.7 Liquide middelen	€	2.615.383	€ 2.463.685
Vlottende activa	€	3.381.906	€ 3.172.489

Totale Activa	€	4.877.582	€ 4.775.192
----------------------	----------	------------------	--------------------

2. Passiva			
2.1 Eigen vermogen	€	3.246.206	€ 3.343.847
2.2 Voorzieningen	€	434.633	€ 400.081
2.4 Kortlopende schulden	€	1.196.743	€ 1.031.264

Totale Passiva	€	4.877.582	€ 4.775.192
-----------------------	----------	------------------	--------------------

Materiële vaste activa: deze zijn afgenomen. De investeringen in 2018 zijn lager dan de afschrijvingslasten. Daarnaast heeft er een incidentele afboeking plaatsgevonden op de beginbalans 2018 om aansluiting te krijgen met de sub-administratie.

Vorderingen: de totale stand van de vorderingen is per saldo iets toegenomen. De belangrijkste vordering is de vordering op het ministerie i.v.m. het betaalritme van de personele bekostiging en prestatiebox. In de periode augustus-december wordt minder dan 5/12 van de jaarsubsidie ontvangen, waardoor er op 31 december sprake is van een vordering. Deze vordering loopt in de periode januari - juli terug naar € 0. Vanaf augustus loopt de vordering weer op. Doordat de bekostiging is verhoogd wordt de vordering op balansdatum ook hoger.

Liquide middelen: de stand van de liquide middelen is met € 151.000 gestegen ten opzichte van de stand ultimo 2017. De stijging wordt onder andere veroorzaakt doordat de onttrekkingen aan de voorzieningen lager zijn dan de dotaties. In het kasstroomoverzicht wordt nader ingegaan op het verloop van de liquide middelen.

Eigen vermogen: de mutatie in het eigen vermogen betreft het resultaat over 2018. De resultaatsbestemming is in de jaarrekening opgenomen onder de Staat van baten en lasten.

Voorzieningen: de stichting kent een drietal voorzieningen. Het betreft de personele voorziening voor jubilea en spaarverlof en de voorziening groot onderhoud. Zowel de voorziening jubilea als de voorziening groot onderhoud zijn toegenomen doordat de dotaties hoger zijn dan de onttrekkingen.

Kortlopende schulden: de kortlopende schulden zijn eind 2018 hoger dan eind 2017. De schulden bevatten onder andere de te betalen bedragen voor loonbelasting, pensioenpremies en sociale lasten over de maand december. Deze zijn hoger door onder andere de gestegen salarissen. Daarnaast is de post crediteuren hoger dan eind 2017. Dit heeft te maken met het betaalmoment.

8.5 Kengetallen

Uit het officiële document van de inspectie van het Onderwijs blijkt een set aan kengetallen die zij hanteert bij de beoordeling van de financiële positie van een onderwijsinstelling.

Op grond van een analyse van de financiële gegevens uit de jaarrekening, de continuïteitsparagraaf uit het jaarverslag of eventueel signalen, bepaalt de inspectie of de positie van de instelling nader moet worden onderzocht. Bij de analyse gebruikt de inspectie ter detectie van de risico's een set kengetallen.

Deze kengetallen zijn nadrukkelijk geen normen waaraan schoolbesturen moeten voldoen. Het onderschrijden van een norm leidt niet automatisch tot aangepast financieel toezicht en het behalen van de norm leidt omgekeerd niet automatisch tot het opheffen van aangepast financieel toezicht als daar sprake van is. De bepaling van aangepast financieel toezicht vindt plaats in de vorm van een uitvoeriger onderzoek waarbij veel meer aspecten in ogenschouw worden genomen. De door de inspectie gehanteerde normen staan hierna vermeld.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

	Omschrijving	Signaleringswaarden
1	Solvabiliteit 2, ((eigen vermogen + voorzieningen)/totale passiva)	< 0,3
2	Liquiditeit (current ratio), (vlottende activa/kort vreemd vermogen)	Funderend onderwijs < 0,75 Mbo + ho < 0,5
3	Huisvestingsratio ((huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen)/totale lasten)	Funderend onderwijs > 0,10 Mbo + ho > 0,15
4	Weerstandsvermogen, (eigen vermogen/totale baten)	< 0,05
5	Rentabiliteit (resultaat/totale baten),	3-jarig < 0 2-jarig < -0,05 1-jarig < -0,10

Bron: <https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/richtlijnen/2016/09/23/kengetallen-en-signaalwaarden-continuïteitstoezicht>

Het is van belang om de kengetallen in samenhang te bezien. In onderstaande tabel zijn de berekende kengetallen opgenomen, waarbij als benchmark het gemiddelde voor de groepering BO5 voor 2018 is opgenomen. Dit is de meest actuele informatie vanuit DUO. BO5 is het gemiddelde van schoolbesturen met 11 tot 20 scholen.

De financiële positie van STEV kan op basis van de kengetallen als goed worden beoordeeld. De kengetallen voldoen immers aan de Inspectienormen/ signaleringsgrenzen. Met name liquiditeit ligt boven de signaleringsgrens. In verhouding tot de benchmark met vergelijkbare schoolbesturen is te zien van de solvabiliteit en liquiditeit bij STEV hoger is.

Kalenderjaar	2017	2018	Norm inspectie	Gemiddelde BO5 (2017)
--------------	------	------	----------------	-----------------------

Kengetallen				
Solvabiliteit 1	70,0%	66,6%	geen	60,0%
Solvabiliteit 2	78,4%	75,5%	min. 30%	74,0%
Liquiditeit	3,1	2,8	> 0,75	2,5
Rentabiliteit	4,6%	-0,8%	> 0% (3 jarig)	0,7%
Weerstandsvermogen	28,2%	25,9%	min 5%	28,0%
Huisvestingsratio	7,6%	7,3%	max 10%	7,7%

8.6 Investerings en financieringsbeleid

Het beleid van de stichting is gericht op het zoveel mogelijk met eigen middelen financieren van de investeringen waarvoor geen investeringssubsidie wordt ontvangen. Het uitgangspunt is dat geen vreemd vermogen wordt aangetrokken voor het doen van investeringen. De investeringen van 2018 zijn dan ook met eigen middelen gefinancierd. De toekomstige omvang van de liquide middelen is te zien in de toekomstbalans in de continuïteitsparagraaf. Hierbij is rekening gehouden met de geplande investeringen en de onttrekkingen uit de onderhoudsvoorziening. Uit de meerjaren balans blijkt dat de omvang van de liquide middelen de komende jaren meer dan voldoende zal zijn om de lasten, de investeringen en de onttrekkingen uit de voorzieningen te betalen. verklaring d.d.

8.7 Treasuryverslag

STEV heeft een treasurystatuut vastgesteld. Dit statuut is in 2018 geactualiseerd. Het herziene treasurybeleid van STEV vindt plaats binnen de kaders van de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van 6 juni 2016, nr. WJZ/800938 (6670), houdende regels voor onderwijsinstellingen omtrent het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten (Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016). In 2019 is de regeling tweemaal geactualiseerd. Dit n.a.v. de aanvulling op deze regeling die is gepubliceerd in de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 5 april 2018, nr. 1325371:

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2018-22988.html>

De tweede wijziging was op 5 december 2018:

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2018-71093.html>

In de regeling staat opgenomen dat bij de begroting ook een meerjaren kasstroomoverzicht dient te worden opgenomen. Deze maakt ook onderdeel uit van de meerjarenbegroting. In de continuïteitsparagraaf is rekening gehouden met de vereisten van een meerjaren balans en de meerjaren liquiditeit.

Afgezien van het feit of STEV haar beschikbare reserves uit overheidsmiddelen heeft verkregen en/of verkrijgt, past het in de eigen verantwoordelijkheid om de beschikbare middelen risicomijdend te beheren.

Er is een behoudend beleid gevoerd ten aanzien van de in te zetten instrumenten. Enerzijds als gevolg van beperkte mogelijkheden vanuit de huidige markt (lage rente), anderzijds vanuit de beperkingen gesteld in het treasurystatuut qua keuze aan instellingen (op basis van huidige ratings) bij de inzet van bijvoorbeeld beleggingsproducten. Voor alle tegoeden is in 2018 gebruik gemaakt van bank- en of spaarrekeningen, welke direct opeisbaar zijn.

8.8 Continuïteitsparagraaf

Meerjaren begroting

Onderstaand wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor STEV. Hiermee willen we een beeld geven over de continuïteit van onze stichting. Er is geen sprake van majeure investeringen. De opgenomen meerjarenbegroting heeft betrekking op vijf jaren. Onderstaand is de meerjarenbegroting 2019-2023 opgenomen met hieraan onderliggende leerlingenaantallen en de benodigde personele inzet.

Kalenderjaar	2019	2020	2021	2022	2023
Totaal baten					
Rijksbijdragen	€ 12.064.613	€ 12.017.591	€ 11.959.702	€ 11.959.598	€ 11.987.373
Gemeentelijke bijdragen	€ 266.600	€ 266.600	€ 266.600	€ 266.600	€ 266.600
Overige baten	€ 85.113	€ 85.113	€ 85.113	€ 85.113	€ 85.113
Eindtotaal	€ 12.416.326	€ 12.369.304	€ 12.311.415	€ 12.311.311	€ 12.339.086
Totaal lasten					
Personele lasten	€ 10.413.545	€ 10.377.577	€ 10.293.790	€ 10.310.736	€ 10.335.787
Afschrijvingen	€ 268.769	€ 285.280	€ 271.717	€ 255.126	€ 258.220
Huisvestingslasten	€ 904.700	€ 904.700	€ 904.700	€ 904.700	€ 904.700
Overige installingslasten	€ 999.312	€ 921.747	€ 891.208	€ 890.750	€ 890.379
Eindtotaal	€ 12.586.326	€ 12.489.304	€ 12.361.415	€ 12.361.311	€ 12.389.086
Saldo baten en lasten	€ -170.000	€ -120.000	€ -50.000	€ -50.000	€ -50.000
Saldo financiële baten en lasten					
Financiële baten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Financiële lasten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Eindtotaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat	€ -170.000	€ -120.000	€ -50.000	€ -50.000	€ -50.000

In bovenstaand overzicht wordt de meerjaren(integrale)begroting 2019-2023 gepresenteerd. Met de afloop van het huidig SBP in 2019 en het nieuwe strategische beleidsplan 2019-2023 is er meer aandacht voor het verdisconteren in de meerjarenbegroting van beleid, risico's, budgetverdeling en een vermogenstoets. Hierdoor ontstaat een betrouwbaarder beeld naar de toekomst toe, waarmee het financieel beheer verder geoptimaliseerd wordt.

Gezien de reserve is ervoor gekozen de komende jaren negatief te begroten. Daarbij wordt rekening gehouden met ervaringscijfers van voorgaande jaren, alsmede de actuele ontwikkelingen in financiële- en organisatorische zin.

Deze begroting heeft het meerjaren beleidsplan, het Ambitieboek 2019-2023, als basis en volgt daarmee de strategische koers uitgezet door de openbare basisscholen van STEV. Vanuit de strategische ontwikkelingen die we bij STEV inzetten, zijn alle scholen gevraagd om extra invulling te geven aan vernieuwing binnen de scholen. Vrijwel alle scholen hebben hiertoe een (beleidsrijke) aanvraag gedaan. Deze zogenaamde innovatie middelen zijn 'bovenschools' begroot.

Met deze begroting geven we inzicht op welke wijze we financieel invulling geven aan de belangrijkste strategische doelen voor 2019. Daarnaast informeren we middels dit document onze relevante externe stakeholders over de financiële invulling van onze ambitie voor 2019 en verder.

De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd in de meerjarenbegroting:

- ✓ De begroting dient realistisch te worden opgesteld;
- ✓ Er wordt rekening gehouden met de geldende richtlijnen en wet- en regelgeving;
- ✓ Gestreefd wordt naar volledigheid in de begroting;
- ✓ Conform de beleidsregels en kadernota formatie dienen begrotingen in beginsel sluitend te zijn. Een uitzondering op het uitgangspunt van de sluitende begroting kan worden gemaakt, indien een overschrijding wordt veroorzaakt door duidelijk omschreven beleidsdoelstellingen

- met een afgeschermd tijdshorizon. Aanvullende voorwaarde is, dat de kengetallen boven de minimumgrens blijven;
- ✓ Er wordt uitgegaan van de werkelijke leerlingaantallen (onderbouw, bovenbouw) en gewichtenleerlingen per 1 oktober 2017 en 1 oktober 2018. De telling 1-10-2017 is bepalend voor de personele bekostiging voor schooljaar 2018-2019 en de telling 1-10-2018 is bepalend voor de personele bekostiging voor schooljaar 2018-2019 en de materiele bekostiging voor kalenderjaar 2019;
  - ✓ Er wordt gebruikt gemaakt van de meest actuele normatieve bekostigingsgegevens (personeel en materieel);
  - ✓ Als onderbouwing voor de baten van de samenwerkingsverbanden is zoveel als mogelijk gebruik gemaakt van de laatste bekende overzichten vanuit deze samenwerkingsverbanden en huidige inzicht;
  - ✓ Overige baten worden begroot als deze zeker zijn;
  - ✓ Lasten worden begroot als deze bekend zijn.

Hieronder enkele toelichtingen op deze meerjaren begroting. Voor de volledige toelichting wordt verwezen naar de door de raad van toezicht goedgekeurde meerjaren toelichting 2019-2023, versie 1.0 van december 2018.

Leerlingen

Hieronder staan de leerlingenprognoses waarmee in de meerjarenbegroting mee is gerekend.

Tellingen en prognoses	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021	1-10-2022
School	2018	2019	2020	2021	2022	2023
08BM De Uikijk	181	156	150	144	138	132
08BN Basisschool Kruisrak	191	201	201	201	201	201
10AH Jan Ligthartschool	248	240	245	250	255	260
10SO Griftschool	174	168	161	155	149	143
10SO01 Basisschool De Dorpsbeuk	152	152	152	152	152	152
11FZ Plantijn	107	119	121	123	125	128
11RU OBS De Lijster	103	105	105	105	105	105
12LJ Obs de Regenboog	104	93	89	85	82	79
19JO Openb basissch De Egelanber	105	109	109	109	109	109
19JO De Buut	76	79	79	79	79	79
23BT Daltonschool Oorlaer	192	205	209	213	217	221
23DH Sportbasisschool De Zandberg	78	77	77	77	77	77
23DH01 Lange Voren	72	66	65	64	63	62
27NN Obs De Starbaan	111	118	120	122	124	126
27NN01 Obs Prins Willem Alexander	68	59	58	57	56	55
Totalen	1.962	1.947	1.941	1.936	1.932	1.929

Bij deze leerlingprognose zijn naast 'zachte' factoren als ontwikkelingen van de school ook zaken als nieuwbouw in de gemeente meegenomen.

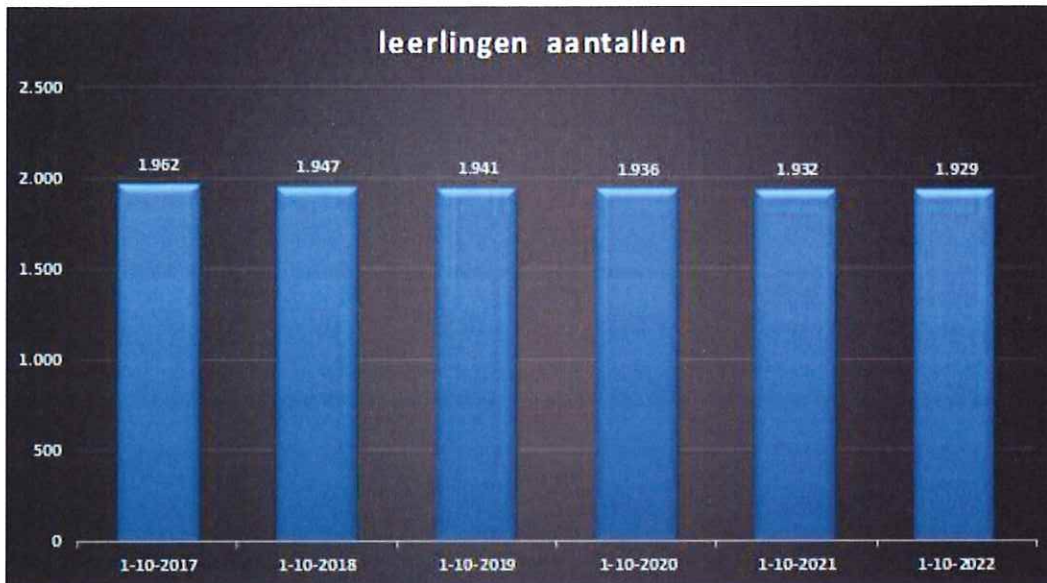
Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

8.9 Rijksbijdragen

De Rijksbijdragen zijn gebaseerd op de leerlingenprognoses en de meest recente bestedigingsgegevens. Onderlegger voor de personele besteding is de meerjaren personele begroting. Die is op schooljaren opgesteld en omgerekend naar kalenderjaren t.b.v. de meerjaren integrale begroting. De (lichte) leerlingenterugloop heeft een verlagend effect op de besteding. De stijgende GGL (= gewogen gemiddelde leeftijd van de leerkrachten) heeft een verhogend effect op de besteding. In kalenderjaar 2020 en 2021 zien we met name een teruggang in baten. Dit heeft grotendeels te maken met het wegvallen van de samenvoegingsfaciliteiten. Bij Jan Ligthart loopt tot deze besteding tot en met schooljaar 2019-2020. Bij de Griftschool en Dorpsbeuk loopt deze besteding tot en met schooljaar 2020-2021.

8.10 Personele lasten

Lonen en salarissen

De lonen en salarissen zijn begroot op basis van de loonkostenbegroting uit AFAS. Het totaal aan salarislasten beweegt zich rond de € 9.550.000 en € 9.600.000. Daarmee een stabiel beeld. De salarislasten zijn overgenomen uit de opgestelde meerjaren personele begroting, waarbij de schooljaren zijn omgerekend naar kalenderjaren.

Het verloop in fte's voor de komende schooljaren is hierna weergegeven.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
FTE (in dienst)					
Directie	12,27	12,27	12,27	12,27	12,27
Onderwijzend personeel	100,50	100,50	100,50	100,50	100,50
Onderwijs ondersteunend personeel	25,23	25,23	25,23	25,23	25,23
FTE natuurlijk verloop (per categorie)					
Directie	-	-	0,68	1,80	1,80
Onderwijzend personeel	1,14	1,89	4,26	6,67	9,01
Onderwijs ondersteunend personeel	-	-	1,05	1,08	1,28
FTE vacature door natuurlijk verloop					
Directie	-	-	0,68	1,80	1,80
Onderwijzend personeel	1,14	1,89	4,26	6,67	9,01
Onderwijs ondersteunend personeel	-	-	-	-	-
FTE netto inzet					
Directie	12,27	12,27	12,27	12,27	12,27
Onderwijzend personeel	100,50	100,50	100,50	100,50	100,50
Onderwijs ondersteunend personeel	25,23	25,23	24,19	24,15	23,95
	138,00	138,00	136,96	136,92	136,72

Het College van Bestuur is opgenomen onder de categorie Directie en de medewerkers van het stafbureau zijn opgenomen onder de categorie Onderwijs ondersteunend personeel. Vanaf 2019 wordt de formatie op het stafbureau uitgebreid met 0,8 fte directie assistent / P&O ondersteuner. Deze aanpassing is al opgenomen in bovenstaande schema.

Overige personele lasten

De overige personele lasten zijn in 2019 hoger dan de jaren erna. Dit komt door diverse incidentele lasten die plaats vinden in 2019. De lasten van ingehuurd personeel zullen naar verwachting afnemen vanaf schooljaar 2019-2020 afnemen. Immers dan is er een controller in loondienst begroot en zal de externe inhuur eindigen. Hiermee is rekening gehouden in de loonkostenbegroting.

Afschrijvingslasten

De afschrijvingen zijn gebaseerd op het meerjaren investeringsplan (MIP). Dit MIP bevat de gerealiseerde investeringen t/m 2018 en de door de directies aangegeven (en door het College van Bestuur geaccordeerde) investeringen vanaf 2019. Tevens bevat de MIP diverse bovenschoolse investeringen, zoals de zonnepanelen, led verlichting en omvormers. Hieronder zijn de investeringen en afschrijvingen vanuit het MIP weergegeven op stichtingsniveau.

	2019	2020	2021	2022	2023
Investerings					
Terreinen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gebouwen	€ 165.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ -
Meubilair	€ 135.300	€ 16.000	€ 20.500	€ 28.500	€ 7.000
Inventaris	€ 38.900	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 3.500
OLP	€ 108.150	€ 90.925	€ 85.675	€ 52.675	€ 45.175
Overig	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Hardware	€ 108.650	€ 80.700	€ 86.400	€ 79.000	€ 78.700
totaal investeringen	€ 556.000	€ 279.625	€ 284.575	€ 252.175	€ 134.375

	2019	2020	2021	2022	2023
Afschrijvingen					
Gebouwen	€ 4.353	€ 9.978	€ 12.978	€ 15.978	€ 17.478
Meubilair	€ 11.088	€ 66.703	€ 67.615	€ 68.840	€ 69.728
Inventaris	€ 68.339	€ 12.618	€ 13.859	€ 15.970	€ 17.364
OLP	€ 88.339	€ 72.422	€ 76.604	€ 74.312	€ 69.373
Overig	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Hardware	€ 123.815	€ 123.559	€ 100.661	€ 80.026	€ 84.277
totaal afschrijvingen	€ 236.634	€ 285.280	€ 271.717	€ 255.126	€ 258.220

Flynth Audit B.V.
Gewaarmaakt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

Huisvestingslasten

Deze lasten zijn niet direct leerlingenaafhankelijk. De gematigde daling in leerlingenaantallen de komende 5 jaren geeft geen aanleiding om huisvesting aan te passen. De dotatie aan de voorziening groot onderhoud is bepaald aan de hand van het meest recente meerjaren onderhoudsplan (MJOP). Het MJOP is opgesteld door de ingehuurdde beleidsmedewerker huisvesting. In overleg met de controller is bepaald wat een passende meerjarige dotatie is.

Overige instellingslasten

De categorie Administratie en beheer is in 2019 hoger dan de jaren erna als gevolg van de in 2019 opgenomen incidentele lasten PR in verband met de formulering van een gezamenlijke merk-identiteit, het vernieuwen van de websites en de ontwikkeling van een huisstijl. Ook zijn er voor 2019 incidentele kosten begroot voor onderzoek naar de haalbaarheid van internationaal georiënteerd onderwijs binnen de stichting. De leermiddelen zijn leerlingenaafhankelijk opgenomen dalen licht in de periode 2019 t/m 2023. Alle overige posten onder de rubriek instellingslasten zijn gelijk gehouden aan de begroting 2019.

8.11 Meerjaren balans

Onderstaand is de meerjaren balans van STEV opgenomen. Hierin zijn naast doorwerking van de effecten uit de door de RvT goedgekeurde exploitatiebegroting ook de verwachte uitgaven uit meerjaren onderhoudsplan (MJOP) en het meerjaren investeringsplan (MIP) opgenomen. Deze laatste onderdelen zijn ook gehaald uit de meerjaren balans die onderdeel uitmaakte van de toelichting bij de meerjaren begroting die door de RvT is goedgekeurd. Startpunt is de balans per 31-12-2018. Deze is ter info ook opgenomen.

Kalenderjaar	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	<i>obvjaarak.</i>	<i>obvbegroting</i>	<i>obvbegroting</i>	<i>obvbegroting</i>	<i>obvbegroting</i>	<i>obvbegroting</i>
1. Activa						
1.2 Materiële vaste activa	€ 1.495.676	€ 1.782.907	€ 1.777.252	€ 1.790.110	€ 1.787.159	€ 1.663.314
1.3 Financiële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Vaste activa	€ 1.495.676	€ 1.782.907	€ 1.777.252	€ 1.790.110	€ 1.787.159	€ 1.663.314
1.5 Vorderingen	€ 766.523	€ 766.523	€ 766.523	€ 766.523	€ 766.523	€ 766.523
1.7 Liquide middelen	€ 2.615.383	€ 1.861.791	€ 1.835.835	€ 1.808.111	€ 1.724.045	€ 1.833.774
Vlottende activa	€ 3.381.906	€ 2.628.314	€ 2.602.358	€ 2.574.634	€ 2.490.568	€ 2.600.297
Totale Activa	€ 4.877.582	€ 4.411.221	€ 4.379.610	€ 4.364.744	€ 4.277.727	€ 4.263.611
2. Passiva						
2.1 Eigen vermogen	€ 3.246.206	€ 3.076.206	€ 2.956.205	€ 2.906.206	€ 2.856.206	€ 2.806.206
2.2 Voorzieningen	€ 434.633	€ 138.272	€ 226.662	€ 261.795	€ 224.778	€ 260.662
2.4 Kortlopende schulden	€ 1.196.743	€ 1.196.743	€ 1.196.743	€ 1.196.743	€ 1.196.743	€ 1.196.743
Totale Passiva	€ 4.877.582	€ 4.411.221	€ 4.379.610	€ 4.364.744	€ 4.277.727	€ 4.263.611

De vorderingen zijn in de meerjaren balans gelijk gehouden aan de stand ultimo 2018. Dat geldt ook voor de kortlopende schulden. Het eigen vermogen fluctueert met de geprognosticeerde resultaten. De voorzieningen kunnen muteren door de begrotingswijzigingen en de onttrekkingen. De liquide middelen wijzigen door de exploitatieresultaten en worden positief gecorrigeerd door de

afschrijvingen en dotaties. De investeringen en onttrekkingen hebben een negatieve invloed op de liquiditeit.

In de tabellen hierna is de doorwerking van het MIP en MJOP op respectievelijk de materiële vaste activa en de voorzieningen opgenomen.

Kalenderjaar	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Materiele vaste activa per 01-01	€ 1.602.703	€ 1.495.678	€ 1.782.909	€ 1.777.254	€ 1.790.112	€ 1.787.161
Investeringen	€ 259.359	€ 556.000	€ 279.625	€ 284.575	€ 252.175	€ 134.375
-/- buitengebruikstelling						
- Correctie boekw./cum afschr. beginbalans	€ -76.455					
-/- Afschrijvingen	€ 289.929	€ 268.769	€ 285.280	€ 271.717	€ 255.126	€ 258.220
Stand per 31-12	€ 1.495.678	€ 1.782.909	€ 1.777.254	€ 1.790.112	€ 1.787.161	€ 1.663.316

Kalenderjaar	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stand voorzieningen per 01-01	€ 400.081	€ 434.633	€ 138.272	€ 226.662	€ 261.795	€ 224.778
Dotatie voorz. groot onderhoud	€ 154.000	€ 158.000	€ 158.000	€ 158.000	€ 158.000	€ 158.000
-/- Onttr. voorz. groot onderhoud	€ -134.149	€ -454.361	€ -69.610	€ -122.867	€ -195.017	€ -122.116
Dotatie voorziening jubilea	€ 16.096	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
-/- Vrijval voorziening jubilea	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
-/- Onttr. voorziening jubilea	€ -1.395	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Stand per 31-12	€ 434.633	€ 138.272	226.662	261.795	224.778	260.662

Op basis van bovenstaande gegevens zijn de volgende meerjaren kengetallen berekend:

Kalenderjaar	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Gemiddelde BO5 (2017)*	Signaleringsgrens inspectie
Solvabiliteit 1 (excl. voorzieningen)	66,6%	69,7%	67,5%	66,6%	66,8%	65,8%	60,0%	geen
Solvabiliteit 2 (incl. voorzieningen)	75,8%	73,2%	73,0%	72,9%	72,4%	72,3%	74,0%	min. 30%
Liquiditeit	2,9	2,2	2,2	2,2	2,1	2,2	2,5	> 0,75
Rentabiliteit	-0,8%	-1,4%	-1,0%	-0,4%	-0,4%	-0,4%	0,7%	> 0% (3 jarig)
Weerstandsvermogen	25,9%	24,8%	23,9%	23,6%	23,2%	22,7%	28,0%	min 5%
Huisvestingsratio	7,3%	7,2%	7,3%	7,4%	7,4%	7,4%	7,7%	max 10%

* afkomstig uit het jaarlijkse rapport uit 2018 van DUO waarbij STEV is vergeleken met groepering BO5. BO5 is het gemiddelde van schoolbesturen met 11 tot 20 scholen.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrokking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

8.12 Meerjaren kasstroomprognose

Op basis van de jaarrekening 2018, de meerjaren balans en de meerjarenbegroting kan een specificatie worden gemaakt van de doorwerking van de primaire stromen (resultaat, investeringen in activa en onttrekkingen uit voorzieningen) op de beschikbare liquide middelen. Onderstaand is de meerjaren kasstroom weergegeven op de indirecte methode. Dit is dezelfde methode die in de meerjarenbegroting en de jaarrekening is gehanteerd.

Kalenderjaar	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Saldo baten en lasten (excl. rente)	€ -110.348	€ -170.000	€ -120.000	€ -50.000	€ -50.000	€ -50.000
<i>Aanpassingen voor:</i>						
- Afschrijvingen	€ 289.929	€ 268.769	€ 285.280	€ 271.717	€ 255.126	€ 258.220
- Correctie boekw./cum afschr. beginbalans	€ 76.455	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- Mut. Voorzieningen	€ 34.552	€ -296.361	€ 88.390	€ 35.133	€ -37.017	€ 35.884
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>						
- Vorderingen	€ -57.719	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- Kortlopende schulden	€ 165.479	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	€ 398.348	€ -197.592	€ 253.670	€ 256.850	€ 168.109	€ 244.104
Ontvangen interest	€ 16.056	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Betaalde interest	€ -3.349	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Kasstroom uit operationele activiteiten	€ 12.707	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Invest. in materiële vaste activa	€ -259.359	€ -556.000	€ -279.625	€ -284.575	€ -252.175	€ -134.375
Afboeking materiële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	€ -259.359	€ -556.000	€ -279.625	€ -284.575	€ -252.175	€ -134.375
Mutatie liquide middelen	€ 151.696	€ -753.592	€ -25.955	€ -27.725	€ -84.066	€ 109.729
Beginstand liquide middelen	€ 2.463.685	€ 2.615.381	€ 1.861.789	€ 1.835.834	€ 1.808.109	€ 1.724.043
Mutatie liquide middelen	€ 151.696	€ -753.592	€ -25.955	€ -27.725	€ -84.066	€ 109.729
Eindstand liquide middelen	€ 2.615.381	€ 1.861.789	€ 1.835.834	€ 1.808.109	€ 1.724.043	€ 1.833.772

Door afrondingen in bedragen kunnen afrondingsverschillen ontstaan

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

9. Risicomanagement

Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

STEV heeft geen overkoepelend intern risico beheers- en controlesysteem. Wel wordt er op financieel gebied periodiek aan het bestuur gerapporteerd over de realisatie ten opzichte van de begroting. Binnen het stafbureau zijn diverse functionarissen werkzaam, waarbij de minimale (controle-technische) functiescheiding wordt geborgd, deels doorgevoerd in het financiële systeem. In de periodieke managementrapportages worden risico's ten aanzien van de begrotingsdoelstellingen gerapporteerd aan bestuur en RvT. Tevens maakt een herziene inschatting (prognose) onderdeel uit van deze rapportages.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

STEV heeft te maken met een aantal risico's die, evenals voorgaand jaar, de (strategische) doelstellingen in de weg kunnen staan. Van belang is om op basis hiervan tijdig te kunnen signaleren, te simuleren en, waar mogelijk, te anticiperen.

Eind 2017 is een de laatste risicoanalyse uitgevoerd. Uitgangspunt hiervoor was het model van de PO-Raad 'Risico's in beeld'. De financiële vertaling van de uitgewerkte risico's werkte echter niet, waardoor gekozen is voor een financiële vertaling, gebaseerd op het model van Vos/ABB. Er zijn gesprekken gevoerd met diverse medewerkers om de risico's en beheersmaatregelen opnieuw in kaart te brengen. Voor details wordt verwezen naar deze risicoanalyse.

Risicomanagement is gericht op het optimaal beheersen van de risico's. Optimaal, omdat het maximaal beheersen van risico's een kostbare zaak is. Hierbij geldt het Pareto optimum: 80% van het risico kun je vaak reduceren met 20% van de kosten. De noodzaak van goed risico management is ook beschreven in de 'Code Goed Bestuur' in het primair onderwijs. Het bestuur voert beleid met betrekking tot risicomanagement, geldbeheer, financiering en belegging. Het bestuur verantwoordt de uitvoering hiervan in het jaarverslag. Bij risicomanagement gaat het om het beheersen van risico's, niet om het vermijden ervan.

Goed risicomanagement betekent in eerste instantie het zo volledig mogelijk inventariseren en waarderen van bestaande risico's. Op basis daarvan kan het college van bestuur een bewuste keuze maken hoe om te gaan met deze risico's:

- ✓ accepteren (en daarvoor een reservevermogen aanhouden) of
- ✓ beheersen via beheersmaatregelen (het uitvoeren van beheersmaatregelen brengt kosten met zich mee).

Bij de keuze van het uitvoeren van beheersmaatregelen zal periodiek de effectiviteit van de beheersmaatregelen getoetst worden. Daarmee wordt het integraal onderdeel van de P&C-cyclus. Door middel van analyse van documenten en het voeren van interviews wordt op zoek gegaan naar risico's die voor zouden kunnen komen binnen de scholen en het stafbureau. Het doel van genoemd onderzoek is niet de risico's op zichzelf, maar hoe je een bewuste keuze kunt maken om risico's wel of niet te beheersen met effectieve beheersmaatregelen, dan wel het restrisico te accepteren. Dit hangt af van de risicohouding van het bestuur en de RvT en van het beschikbare reservevermogen, ook wel weerstandsvermogen genoemd.

Tijdens het begrotingsproces zijn de belangrijkste risico's geïnventariseerd. Hieruit bleek het volgende:

Het grootste risico voor de stichting bestaat uit het verder teruglopen van leerlingenaantallen. Grofweg rekenen we aan elke leerling € 6.000 aan baten toe. In de huidige begroting zijn we uitgegaan van het aantal leerlingen op 1-10-2017 en 1-10-2018. Voor de komende jaren gaan we uit van een geprognosticeerde, gelijkblijvende trend dat de komende 5 kalenderjaren het aantal leerlingen nauwelijks terugloopt. We gaan uit van 1.947 leerlingen op teldatum 1-10-2018 naar 1.929 leerlingen op teldatum 1-10-2022. Dit afplattenvan de leerlingenterugloop heeft ook een relatie met het aantal woningen dat de verschillende gemeenten de komende jaren verwachten te gaan bouwen. De aantallen zijn terug te vinden bij de meerjarenbegroting. Er bestaat op het gebied van de ontwikkeling leerlingenaantallen een financieel risico van circa € 108.000 (18 leerlingen a € 6.000).

Een ander risico wordt gevormd door het wegvallen van gemeentelijke subsidies. Gemeenten kennen nu de vanuit het Rijk ontvangen gelden voor onderwijs achterstandenbeleid toe aan verschillende scholen. De gemeenten Baarn, Bunschoten, Barneveld en Soest kennen de subsidies toe voor het in stand houden van Schakelklassen en Taalklassen. Deze subsidies worden jaarlijks opnieuw vastgesteld. Er bestaat geen enkele zekerheid m.b.t. deze middelen voor de middellange- en lange termijn. Het financiële risico bedraagt maximaal € 266.000.

Een derde risico is het lerarentekort. Ondank het feit dat we in onze regio nog redelijk goed invulling kunnen geven aan de vacatures lopen de tekorten landelijk wel op en is het een kwestie van tijd dat ook STEV hier last van zal krijgen. Een van de effecten die we nu al zien is de toename van zzp-ers en uitzendbureaus. Zoals aangegeven willen we bij STEV door middel van een boeiend en bindend HRM-beleid een aantrekkelijke werkgever zijn voor de professionals die hun loopbaan in het onderwijs willen vormgeven. Met ons HR-beleid willen we deze duurzame inzetbaarheid stimuleren en tegelijkertijd in verband met de 'war for talent' ook onderscheidend zijn van concurrenten en bijdragen aan de ontwikkeling van een professionele STEV-cultuur. De gezamenlijke schoolbesturen hebben tijdens de ALV van de PO-raad (eind 2018) afgesproken geen gebruik meer te maken van zzp-ers of uitzendbureaus. Hier gaat namelijk een perverse prikkel vanuit en publiek geld dat bedoeld is voor onderwijs komt zo op een onjuiste plek. Het gevolg van de tekorten zou kunnen zijn dat ook scholen van STEV te maken krijgen met een 4-daagse schoolweek.

De invoering van de Wet werk en zekerheid betekent voor veel schoolbesturen dat zij scherp aan de wind moeten varen voor wat betreft de inzet van tijdelijk personeel bij achtereenvolgende tijdelijke benoemingen, omdat dit wettelijk resulteert op het recht op een vaste aanstelling. Voor het openbaar onderwijs heeft de invoering van de wet voorlopig nog geen gevolgen, omdat het personeel valt onder ambtenarenregelingen en niet onder het Burgerlijk wetboek zoals het personeel in het bijzonder onderwijs.

Deze status gaat vanaf 2020 wijzigen. Immers op 8 november 2016 heeft de eerste kamer ingestemd met het wetsvoorstel normalisering ambtenarenstatus. Hierdoor wordt de rechtspositie van de STEV collega's gelijkgetrokken met die van werknemers in de private sector. Dat betekent concreet dat alle STEV medewerkers vanaf 2020 een nieuw soort ambtenaar worden, waarbij de rechten en plichten worden herschreven en het arbeidsrecht dat o.a. in het Burgerlijk Wetboek staat. Dit wordt onverkort op de STEV medewerker van toepassing. De aanstelling wordt een arbeidsovereenkomst en bij geschillen met de werkgever is de huidige bezwarenprocedure niet meer van toepassing. Daarnaast heeft de nieuwe status gevolgen voor afkoop wanneer een collega niet vrijwilt uit dienst gaan. De gevolgen

van deze wijziging zal de komende jaren in kaart worden gebracht. Daarnaast monitoren we het risico op een vaste aanstelling doordat STEV is aangesloten bij Transvita. Deze organisatie voert de monitor uit op de inzet van personeel en bemiddelt bij het inzetten van boventallig personeel. Bij Transvita zijn ca. 35 besturen in de regio aangesloten met in totaal van ca. 62.000 leerlingen.

Sinds 2017 is de stichting eigen risicodragende ziektevervangende. Dit betekent dat de stichting niet meer collectief is verzekerd tegen ziekte bij het Vervangingsfonds. De stichting zorgt zelf voor vervanging bij ziekte. Dit bespaart op de premie. Echter bij een hoog ziekteverzuim kan dit betekenen dat de kosten voor ziektevervangende kunnen oplopen. Dit is een risico. Een strakke monitoring hierop is en blijft noodzakelijk.

Volgens het CvB is de huidige vermogenspositie van de stichting voldoende, afgezet tegen de signaleringgrens van de Inspectie. Het bestuur is dan ook van mening dat genoemde risico's geen invloed zullen hebben op het beoogde (strategische) beleid. Daar waar risico's in omvang onverwacht groter blijken dan berekend, is er momenteel voldoende buffer om te reageren op deze ontwikkelingen. Middels simulatie kan ook zicht worden verkregen in de mogelijke effecten van beleidskeuzes hierin.

In Control Statement

'In control' kan gedefinieerd worden als 'de wijze van sturen, beheersen en toezicht houden, gericht op een effectieve en efficiënte realisatie van strategische en operationele doelstellingen, alsmede het hierover op een open wijze communiceren en verantwoording afleggen ten behoeve van belanghebbenden'. Bestuurders ondertekenen het 'in control statement' en nemen hiermee op transparante wijze hun verantwoordelijkheid.

Bij STEV erkennen we de verantwoordelijkheid voor de opzet en werking van het interne systeem van kwaliteitszorg. Dit systeem heeft tot doel planmatig en doelmatig te werken aan de realisatie van organisatiedoelen en de risico's van het niet realiseren van deze doelen optimaal te beheersen. Deze werkwijze kan echter nooit absolute zekerheid bieden dat alle doelen worden bereikt. Daarom worden er voortdurend kosten-baten afwegingen gemaakt bij het aanvaarden van risico's en het treffen van beheersingsmaatregelen.

Bij STEV maken we gedurende 2018 bij onze planning- en control cyclus gebruik van de procedures en functiescheidingen van het stafbureau. STEV wordt hierbij ondersteund door een externe controller. Periodiek is er afstemming tussen de controller, bestuurder en overige stafbureau-medewerkers. Daarnaast vindt er periodiek afstemming plaats tussen CvB en RvT. Vanuit de adviezen van het jaarlijkse accountantsverslag wordt follow-up gegeven teneinde het interne kwaliteits-systeem verder te borgen.

Conclusie

Op grond van de hierboven beschreven werkzaamheden is ondergetekende van mening, dat in alle redelijkheid verklaard kan worden, dat het systeem van kwaliteitszorg naar behoren heeft gewerkt in het verslagjaar en een redelijke mate van zekerheid geeft dat de inhoudelijke en financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat.

Amersfoort, 21 mei 2019

dr. C.M.T. Peters, Voorzitter College van Bestuur

Jaarverslag 2018

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Bijlage 1

Op de volgende pagina's een beknopt overzicht van een aantal relevante onderwerpen die tijdens het directieboard aan de orde zijn gekomen. Het overzicht is niet limitatief.

Onderwerp	Doel	Resultaat
ICT-beleid	<p>Alle scholen vallen onder het centrale systeem- en beveiligingsbeheer van de stichting. Inkoop gebeurt centraal.</p> <p>In 2018 is bovenschoolse ICT coördinator aangenomen die inzet op ontwikkeling van ICT op de STEV scholen bevordert</p>	<p>Er bestaat een beheersbare ICT-structuur met minimum doelen voor de vaardigheden van leerkrachten en leerlingen.</p> <p>De dataopslag vindt inmiddels vooral in de Cloud plaats conform de eisen voor privacy.</p> <p>Vrijwel alle scholen werken op Office 365.</p> <p>Google for Education, Zuludesk en Zuluconnect wordt ingericht in het kader van e-learning.</p>
Strategisch beleidsplan	<p>Nieuw strategisch beleid geschreven</p> <p>Werken met leerteams en Professionele leergemeenschappen</p> <p>Organiseren tweede studiedag</p>	<p>Het strategisch beleid is herijkt en nieuwe doelen zijn vastgesteld voor 19-23</p> <p>De bovenschoolse leerteams van leerkrachten zijn opgezet met als opdracht onderzoek te plegen op het terrein van reken, taal-leesonderwijs, ouderbetrokkenheid, ict en portfolio's. In november heeft er een succesvolle studiedag plaatsgevonden met als thema onderwijsvernieuwing voor en door het personeel.</p>
Onderwerp	Doel	Resultaat
PR en Marketing	<p>De missie-visie van STEV zichtbaar maken bij stakeholders en ketenpartners</p>	<p>Voor de zomer heeft TCC op aangeven van de werkgroep PR de merkidentiteit van STEV beschreven</p> <p>Na de zomer heeft SpoorC op basis van deze merkidentiteit een nieuwe huisstijl voor alle STEV scholen ontwikkeld.</p>
Bestuursacademie	<p>Bundelen en verzorgen van opleidingen/cursussen inzake de professionalisering van de medewerkers vanuit onze visie op onderwijs en ontwikkeling</p>	<p>Vanaf 2017 organiseert STEV scholing van medewerkers meer gestuurd zal moeten worden vanuit de stichting.</p> <p>Flynth Audit B.V. Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.</p>

CITO-Eindtoets	<p>Resultaatdoel: Alle scholen halen een voldoende op de Cito eindtoets.</p> <p>De Cito eindtoets wordt centraal geëvalueerd en geanalyseerd</p>	<p>87% van de scholen haalde een voldoende op de eindtoets (score inspectie)</p> <p>Alle STEV scholen hebben een basisarrangement.</p>
Privacy en gegevensbescherming	Opstellen document en beleid betreffende het waarborgen van de privacy personen en gegevens	<p>In Q1 2019 is STEV aangesloten bij Privacy Helder inzake de eis tot een externe functionaris gegevensbeheer Werkgroep heeft een document met richtlijnen opgesteld.</p> <p>Vanuit de organisatie wordt er gericht aandacht besteed aan gedragsverandering op het terrein van privacy en gegevensbescherming (o.a. via het ophangen van posters).</p>
Sociale Veiligheid	Opstellen beleid sociale veiligheid.	<p>Sinds 2017 is er een werkgroep actief die zorg draagt dat er uitvoering wordt gegeven aan het beleidsplan Sociale Veiligheid</p> <p>STEV heeft een bovenschoolse preventie medewerker.</p>
Onderhoudsbeheer	Wat doen we centraal en wat decentraal (schoolniveau). Vaststellen MJOP	De directeuren hebben zicht op de onderhoudsplanning. De MJOP is besproken en vastgesteld. In 2019 wordt er een nieuwe opgesteld.
Onderwerp	Doel	Resultaat
Formatietoedeling	<p>Formatiekadernota en het allocatiemodel besproken.</p> <p>Bestuursformatieplan 2018-2019 besproken</p> <p>Evaluatie formatietoedelingssystematiek</p>	<p>Formatiekadernota 2018-2019 vastgesteld.</p> <p>Bestuursformatieplan 2018-2019 goedgekeurd.</p> <p>Extra formatie toegevoegd (± € 350.000).</p>
Personeelsbeleid	<p>Taakomschrijving conciërges</p> <p>Beleid ontwikkelen i.v.m. te kort aan personeel</p> <p>Opstellen beleid betreffende startende leerkrachten.</p> <p>Werkdrukvermindering leerkrachten met werkdrukmiddelen</p> <p>WMK zetten van gesprekcyclus en beoordelingskader</p>	<p>Document wordt ingevoerd middels WMK/ParnasSys</p> <p>Taakomschrijving conciërges is vastgesteld.</p> <p>Beleid t.a.v. te kort personeel en werkdruk vermindering is onderwerp van discussie in werkgroepen. Beleid in 2018.</p> <p>Gesprekcyclus wordt in 2018 afgerond.</p>
Jaarrekening 2017	<p>Informeren en bespreken</p> <p>Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.</p>	<p>Uitgangspunten formuleren voor de begroting 2019</p>

Begroting 2019-2022	Resultaatdoelen koppelen aan financieel beleid	Resultaatdoelen voor 2020 hebben geleid tot koppeling met begroting 2019 en meerjarenbegroting. Resultaatdoelen zijn zichtbaar op ontwikkeling personeel, vernieuwing en personeelsbeleid.
Duurzaamheid	STEV wil duurzaamheid als thema in en buiten de school uitstralen	Renovatie de Buut heeft geleid tot CO2 arme school Verbouwing PWA moet leiden tot CO2 neutrale school Uitvoering gegeven aan beleid ten aanzien van het installeren van zonnepanelen en ledverlichting
Onderwerp	Doel	Resultaat
Professionalisering directeuren	Start van een gezamenlijke opleiding 'gepersonaliseerd leren'.	Rond af in 2019
CAO - PO	Uitvoering geven aan overlegmodel	Na overleg met de GMR en de directeuren en na grondige analyse in 2017, heeft STEV ook in 2018 de scholen de keuze gegeven te gaan werken met het basismodel of het overlegmodel.
ARBO	Scholen en stafbureau moeten voldoen aan de eisen die gesteld zijn in de Arbowet betreffende gezond en veilig werken	2018 RI&E plaatsgevonden op alle locaties inclusief bestuur bureau.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Jaarrekening 2018

Stichting Openbaar Primair Onderwijs
Eem-Vallei Educatief

leer wie jij kunt zijn STEV

Jaarrekening

10. Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is de richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd. In deze richtlijn zijn voor de onderwijssector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften geformuleerd.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

Waardering van de activa en passiva

De activa en passiva zijn tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld. De gebouwen zijn economisch eigendom van de gemeente.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs van gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen.

Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van de stichting worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Binnen het eigen vermogen zijn de volgende reserves opgenomen:

- Algemene reserve: dit betreft het weerstandsvermogen ter dekking van onvoorziene tegenslagen c.q. risico's. Jaarlijks zal bij de resultaatsbestemming worden bezien of mutaties noodzakelijk zijn;
- Bestemmingsreserves: deze reserves zijn door het bestuur onderscheiden naar specifieke bestemmingen.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Voorzieningen

Pensioenen

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling en wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de “verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering”.

In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

De stichting heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een “verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering” en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud van gebouwen wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

De stichting maakt gebruik van de tijdelijke overgangsregeling voor het bepalen van de voorziening onderhoud.

Spaarverlof

De voorziening spaarverlof is gevormd voor personeelsleden die gedurende 4 of meer schooljaren 60 klokuren hebben gespaard en dit in een aaneengesloten periode gaan opnemen.

Voorziening Jubilea

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de cao dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, leeftijd van betrokkene(n), blijfkanspercentage en een uitkering bij 25- en 40-jarig jubileum conform de cao. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, waarbij een disconteringvoet van 2,5% is gehanteerd.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekening clausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening clausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige exploitatiesubsidies

Overige exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten zijn gemaakt.

Afschrijvingen

De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur. Op aanschaffingen in het verslagjaar wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Door het bestuur van de Stichting *Eem-Vallei Educatief* zijn de volgende afschrijvingstermijnen vastgesteld:

<i>Soort actief</i>	<i>Afschrijvingstermijn</i>	<i>Afschrijvingspercentage</i>
Gebouwen	20 jaar	5,00%
Terreinen	-	-
ICT-hardware	5 jaar	20,00%
Digiborden	10 jaar	10,00%
Meubilair	20 jaar	5,00%
Inventaris/apparatuur	12 jaar	8,33%
Leermiddelen	8 jaar	12,50%

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. Winstbelastingen, ontvangen interest en ontvangen dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde interest en betaalde dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

11. Balans na resultaatbepaling

	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
1 Activa				
Vaste activa				
1.2 Materiële vaste activa	1.495.676		1.602.703	
<u>Totaal vaste activa</u>	<u>1.495.676</u>		<u>1.602.703</u>	
Vlottende activa				
1.5 Vorderingen	766.523		708.805	
1.7 Liquide middelen	2.615.383		2.463.685	
<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>3.381.906</u>		<u>3.172.490</u>	
<u>Totaal activa</u>		<u><u>4.877.582</u></u>		<u><u>4.775.192</u></u>
2 Passiva				
2.1 Eigen vermogen	3.246.206		3.343.847	
2.2 Voorzieningen	434.633		400.081	
2.4 Kortlopende schulden	1.196.743		1.031.264	
<u>Totaal passiva</u>		<u><u>4.877.582</u></u>		<u><u>4.775.192</u></u>

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

12. Staat van baten en lasten

	Realisatie 2018 €	Begroot 2018 €	Realisatie 2017 €
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	12.148.242	10.954.300	11.542.401
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	295.035	226.000	175.754
3.5 Overige baten	82.919	83.100	149.612
<u>Totaal baten</u>	<u>12.526.196</u>	<u>11.263.400</u>	<u>11.867.767</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	10.168.709	9.246.000	9.098.628
4.2 Afschrijvingen	366.384	315.200	318.260
4.3 Huisvestingslasten	919.668	906.200	861.709
4.4 Overige lasten	1.181.783	910.200	1.056.454
<u>Totaal lasten</u>	<u>12.636.544</u>	<u>11.377.600</u>	<u>11.335.051</u>
Saldo baten en lasten	<u>-110.348</u>	<u>-114.200</u>	<u>532.716</u>
6 Financiële baten en lasten	12.707	13.000	12.373
Totaal resultaat	<u>-97.641</u>	<u>-101.200</u>	<u>545.089</u>
Bestemming van het resultaat			
<i>Toevoeging aan de algemene reserve</i>	-97.641	-101.200	545.089
<i>Toevoeging aan de bestemmingsreserve</i>			
- bestemmingsreserve personeel	0	0	0
- bestemmingsreserve materieel	0	0	0
Exploitatieresultaat	<u>-97.641</u>	<u>-101.200</u>	<u>545.089</u>

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

13. Kasstroomoverzicht

	2018	2017
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	-110.348	532.716
Aanpassing voor:		
Afschrijvingen	289.929	318.260
Afschrijvingen correctie BW beginbalans	76.455	
Mutaties voorzieningen	34.552	-174.538
Verandering in vlottende middelen:		
Vorraden (-/-)	0	0
Vorderingen (-/-)	-57.718	23.691
Schulden	165.482	-14.248
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	398.351	685.881
Ontvangen interest	16.056	16.212
Betaalde interest (-/-)	-3.349	-3.839
	12.707	12.373
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</u>	<u>411.058</u>	<u>698.254</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in MVA (-/-)	-259.359	-57.376
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>	<u>-259.359</u>	<u>-57.376</u>
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>151.699</u>	<u>640.878</u>
Beginstand liquide middelen	2.463.684	1.822.807
Mutatie liquide middelen gedurende het boekjaar	151.699	640.878
Eindstand liquide middelen	<u>2.615.383</u>	<u>2.463.684</u>

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

14. Toelichting bij de balans na resultaatbepaling

Vaste activa

	Aanschaf prijs 1-1-2018	Afschrijving cumulatief 1-1-2018	Boek- waarde 1-1-2018	Inves- teringen	Afschrij- vingen	Aanschaf prijs 31-12-2018	Afschrijving cumulatief 31-12-2018	Boek- waarde 31-12-2018
	€	€	€	€	€	€	€	€
1.1.2 Materiële vaste activa								
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	14.204	2.359	11.845	54.091	862	68.295	3.221	65.074
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	2.318.714	1.026.035	1.292.679	140.542	280.140	2.459.256	1.306.176	1.153.080
1.1.2.4 Leermiddelen	590.294	292.115	298.179	64.726	85.382	655.020	377.498	277.522
Materiële vaste activa	2.923.212	1.320.509	1.602.703	259.359	366.384	3.182.571	1.686.895	1.495.676

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Vorderingen

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
1.2.2 Vorderingen		
1.2.2.2 Vorderingen op OCW	565.279	551.580
1.2.2.10 Overige vorderingen	0	24.739
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	147.799	88.771
1.2.2.15 Overlopende activa overige <u>Vorderingen</u>	<u>53.445</u>	<u>43.715</u>
	<u>766.523</u>	<u>708.805</u>

Liquide middelen

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
1.2.4 Liquide middelen		
1.2.4.1 Kasmiddelen	0	261
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	<u>2.615.383</u>	<u>2.463.424</u>
<u>Liquide middelen</u>	<u>2.615.383</u>	<u>2.463.685</u>

Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2018	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018
	€	€	€	€
2.1.1 Eigen vermogen				
2.1.1.1 Algemene reserve	1.690.174	-97.641	0	1.592.533
2.1.1.2 Bestemmingsreserves publiek	<u>1.653.673</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.653.673</u>
<u>Eigen vermogen</u>	<u>3.343.847</u>	<u>-97.641</u>	<u>0</u>	<u>3.246.206</u>

Uitsplitsing:

Bestemmingsreserve personeel	540.660	0	0	540.660
Bestemmingsreserve materieel	<u>1.113.013</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.113.013</u>
<u>Bestemmingsreserves publiek</u>	<u>1.653.673</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.653.673</u>

De bestemmingsreserve personeel dient ter dekking van de investeringen in personele fricties op de Prins Willem Alexanderschool. De bestemmingsreserve materieel is bestemd ten behoeve van investeringen in ICT-aanpassingen en uitloop van huisvestingsprojecten.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Voorzieningen

	Stand per 1-1-2018	Dotaties	Onttrek- kingen	Stand 31-12-2018
	€	€	€	€
2.2 Voorzieningen				
2.2.1 Personele voorzieningen	97.099	16.096	1.395	111.800
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	302.982	154.000	134.149	322.833
<u>Voorzieningen</u>	<u>400.081</u>	<u>170.096</u>	<u>135.544</u>	<u>434.633</u>
2.2.1.2 Verlofsparen en sabbatical leave	45.700	0	0	45.700
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	51.399	16.096	1.395	66.100
<u>Voorzieningen</u>	<u>97.099</u>	<u>16.096</u>	<u>1.395</u>	<u>111.800</u>

	Kort- lopend deel < 1 jaar €	Lang- lopend deel > 1 jaar €	Totaal €
2.2 Voorzieningen			
2.2.1 Personele voorzieningen	54.131	57.669	111.800
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	296.361	26.472	322.833
<u>Voorzieningen</u>	<u>350.492</u>	<u>84.141</u>	<u>434.633</u>
2.2.1.2 Verlofsparen en sabbatical leave	45.700	0	45.700
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	8.431	57.669	66.100
<u>Voorzieningen</u>	<u>54.131</u>	<u>57.669</u>	<u>111.800</u>

Kortlopende schulden

	31-12-2018 €	31-12-2017 €
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.8 Crediteuren	167.602	83.949
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	380.657	342.859
2.4.10 Pensioenen	107.899	98.329
2.4.12 Overige kortlopende schulden	214.896	224.051
2.4.16 Vooruit ontvangen bedragen	21.007	0
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	304.682	282.076
2.4.19 Overige overlopende passiva	0	0
<u>Kortlopende schulden</u>	<u>1.196.743</u>	<u>1.031.264</u>

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Model G

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art.13, lid 2 sub a en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	Prestatie afgerond? Ja/Nee
	Kenmerk	Datum			
Regeling lerarenbeurs voor scholing en zij-instroom 2009-2017	DL/B/110284	28-8-2018	7.482	7.482	Nee
		Totaal	<u>7.482</u>	<u>7.482</u>	

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-AAflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	Totale kosten €	Te verrekenen ultimo verslagjaar €
		Totaal	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	Bedrag van de toewijzing €	Saldo 1-1-2018 €	Ontvangen t/m verslagjaar €	Lasten in verslagjaar €	Totale kosten 31-12-2018 €	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar €
		Totaal	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

15. Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Lopende contracten

Contract	Looptijd tot	Jaarlijkse verplichting (incl. BTW, in €)
Huur Staffbureau	1-12-2019	32.000
Kopieerapparatuur en printers	1-2-2021	120.000
Schoonmaak	30-4-2027	260.000

Samen met een aantal andere organisaties huurt Stichting *Eem-Vallei* een gedeelte van het bedrijfspand aan de Amsterdamseweg 41 te Amersfoort. Het contract betreft een jaarlijkse verplichting van € 32.000 met een looptijd tot 1-12-2019.

Per 1-2-2016 is er een nieuw contract afgesloten met Ricoh, hetgeen door Ricoh is ondergebracht bij de financieringsmaatschappij BNP. Het contract heeft een looptijd van 60 maanden en een huurtermijn van € 5.430,87 (excl. Btw) per maand. Voor afdrukken wordt een meerprijs berekend van € 0,0042 per print zwart-wit en kleur € 0,042 (beide excl. Btw). De huurlasten betreffen € 78.856 en lasten voor gemaakte prints € 39.906. Derhalve is de jaarlijkse verplichting aangepast naar € 120.000 (inclusief Btw).

Het schoonmaakcontract is afgesloten met Schoonmaakbedrijf Van de Pol voor een looptijd van 10 jaar, ingegaan op 1-5-2017. De totale kosten in 2018 betreffen € 258.757 en zijn doorgerekend naar een verwachte jaarlijkse verplichting van € 260.000, rekening houdende met schoolvakanties.

Pensioenrechten

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Naar de stand van ultimo 2018 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 97,0 %. De dekkingsgraad per ultimo 2017 bedroeg 104,4%.

Stichting *Eem-Vallei Educatief* heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. *Stichting Eem-Vallei Educatief* heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

16. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

17. Toelichting bij de staat van baten en lasten

Baten

Overheidsbijdragen

	Realisatie 2018 €	Begroot 2018 €	Realisatie 2017 €
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdragen OCW	11.185.828	10.385.700	10.486.051
3.1.2 Overige subsidies OCW	431.421	344.500	558.248
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV Rijksbijdragen	<u>530.993</u> <u>12.148.242</u>	<u>224.100</u> <u>10.954.300</u>	<u>498.102</u> <u>11.542.401</u>
<i>Uitsplitsing:</i>			
3.1.1.1 Basisbekostiging Personeel	7.656.180	7.215.600	7.261.442
3.1.1.1 Basisbekostiging Materiële instandhouding	1.598.550	1.564.580	1.597.207
3.1.1.1 Personeels- en arbeidsmarktbeleid	1.442.025	1.215.620	1.204.774
3.1.1.1 Personele bekostiging groei	98.383	0	89.167
3.1.1.1 Bekostiging Impulsgebieden	98.394	91.700	70.284
3.1.1.1 Prestatiebox	358.378	333.200	293.267
3.1.1.1 Verrekenen uitkeringskosten Rijksbijdragen OCW	<u>-66.082</u> <u>11.185.828</u>	<u>-35.000</u> <u>10.385.700</u>	<u>-30.090</u> <u>10.486.051</u>
3.1.2.1 Bijzondere bekostiging nieuwkomers	265.119	194.600	323.944
3.1.2.1 Bijzondere bekostiging samenvoeging scholen	158.820	149.900	150.902
3.1.2.1 Subsidie voor studieverlof	7.482	0	30.193
3.1.2.1 Leraar ontwikkelfonds (LOF) Overige subsidies OCW	<u>0</u> <u>431.421</u>	<u>0</u> <u>344.500</u>	<u>53.209</u> <u>558.248</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
3.2.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	<u>295.035</u>	<u>226.000</u>	<u>175.754</u>
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	<u>295.035</u>	<u>226.000</u>	<u>175.754</u>
<i>Uitsplitsing:</i>			
3.2.2.2 Gemeentelijke bijdragen en -subsidies	281.472	206.000	153.187
3.2.2.3 Overige overheidsbijdragen Overige overheidsbijdragen en -subsidies	<u>13.563</u> <u>295.035</u>	<u>20.000</u> <u>226.000</u>	<u>22.567</u> <u>175.754</u>
3.5 Overige baten			
3.5.1 Opbrengst verhuur	33.592	25.000	26.024
3.5.2 Detachering personeel	32.517	23.100	51.759
3.5.10 Overige Overige baten	<u>16.810</u> <u>82.919</u>	<u>35.000</u> <u>83.100</u>	<u>71.829</u> <u>149.612</u>

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Lasten

	Realisatie 2018 €	Begroot 2018 €	Realisatie 2017 €
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	9.045.757	8.422.200	8.537.397
4.1.2 Overige personele lasten	1.207.030	898.800	716.179
4.1.3 Ontvangen vergoedingen	-84.078	-75.000	-154.948
<u>Personeelslasten</u>	<u>10.168.709</u>	<u>9.246.000</u>	<u>9.098.628</u>
<i>Uitsplitsing:</i>			
4.1.1.1 Lonen en salarissen	6.723.250	6.306.800	6.464.277
4.1.1.2 Sociale lasten	1.414.679	1.252.900	1.205.986
4.1.1.5 Pensioenlasten	907.828	862.500	867.134
<u>Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten</u>	<u>9.045.757</u>	<u>8.422.200</u>	<u>8.537.397</u>
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	16.096	0	0
4.1.2.2 Lasten personeel niet in loondienst	583.538	227.300	369.456
4.1.2.3 Overig	607.396	671.500	346.723
<u>Overige personele lasten</u>	<u>1.207.030</u>	<u>898.800</u>	<u>716.179</u>
4.1.3.3 Overige uitkeringen	-84.078	-75.000	-99.495
<u>Ontvangen vergoedingen</u>	<u>-84.078</u>	<u>-75.000</u>	<u>-99.495</u>
<i>Het aantal FTE (incl. vervangingen) bedroeg:</i>	144,49		139,46
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2 Afschrijvingen materiële vaste activa	366.384	315.200	318.260
<u>Afschrijvingen</u>	<u>366.384</u>	<u>315.200</u>	<u>318.260</u>
<i>Uitsplitsing:</i>			
Afschrijvingen gebouwen en terreinen	862	200	228
Afschrijvingen inventaris en apparatuur	280.140	242.000	244.208
Afschrijvingen leermiddelen	85.382	73.000	73.824
<u>Afschrijvingen materiële vaste activa</u>	<u>366.384</u>	<u>315.200</u>	<u>318.260</u>
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huurlasten	87.183	85.700	68.414
4.3.2 Verzekeringslasten	6.214	10.500	6.213
4.3.3 Onderhoudslasten (klein onderhoud)	110.678	95.500	89.577
4.3.4 Energie en water	170.906	183.000	141.735
4.3.5 Schoonmaakkosten	345.860	335.000	344.527
4.3.6 Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	32.513	35.000	38.504
4.3.7 Dotatie voorziening onderhoud	154.000	154.000	154.000
4.3.8 Overige huisvestingslasten	12.314	7.500	18.739
<u>Huisvestingslasten</u>	<u>919.668</u>	<u>906.200</u>	<u>861.709</u>

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

	Realisatie 2018 €	Begroot 2018 €	Realisatie 2017 €
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie en beheer	462.331	424.400	462.708
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	545.690	424.800	513.335
4.4.4 Overige	173.762	61.000	80.411
<u>Overige lasten</u>	<u>1.181.783</u>	<u>910.200</u>	<u>1.056.454</u>
<u>Specificatie kosten instellingsaccountant</u>			
Kosten onderzoek jaarrekening	18.755	18.200	13.220
	18.755	18.200	13.220

Financiële baten en lasten

6.1 Financiële baten			
6.1.1 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	16.056	16.000	16.212
<u>Financiële baten</u>	<u>16.056</u>	<u>16.000</u>	<u>16.212</u>
6.2 Financiële lasten			
6.2.1 Rentelasten en soortgelijke lasten	-3.349	-3.000	-3.839
<u>Financiële lasten</u>	<u>-3.349</u>	<u>-3.000</u>	<u>-3.839</u>
<u>Financiële baten en lasten</u>	<u>12.707</u>	<u>13.000</u>	<u>12.373</u>

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

18. Gegevens rechtspersoon

Bestuursnummer: 41481
KvK – nummer: 8126759
Naam instelling: Stichting Openbaar Primair Onderwijs Eem-Vallei Educatief
Postadres: Amsterdamseweg 41
Postcode en plaats: 3812 RP Amersfoort
Telefoonnummer: 033-3031490
Website: www.stev.nl

Contactpersoon: E. van den Hurk (interim controller)
Telefoonnummer: 033-3031490
E-mail: e.vandenhurk@stev.nl

19. Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm 2018	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2018 €	Resultaat 2018 €	Art 2:403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie Ja/Nee
Niet van toepassing								

20. WNT-verantwoording

Bezoldigingsmaximum

Het bezoldigingsmaximum in 2018 is € 133.000. Dit bedrag behoort tot de bezoldigingsklasse C en is opgebouwd door middel van 7 complexiteitspunten:

- Complexiteitspunten gemiddelde totale baten	4
- Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	2
- Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	1
Totaal	7

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	H. van der Zwaag	C.M.T. Peters
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Voorzitter CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/8	1/9 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 55.106	€ 31.575
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 9.305	€ 5.603
<i>Subtotaal</i>	€ 64.411	€ 37.178
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 88.667	€ 44.333
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 64.411	€ 37.178
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017		
bedragen x € 1	H. van der Zwaag	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 84.696	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.473	
<i>Subtotaal</i>	€ 98.169	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 129.000	
Totale bezoldiging	€ 98.169	

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1

Niet van toepassing.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam	Functie	Aanvang en einde functievervulling in 2018
C. Hatzmann	Voorzitter	1/1 - 31/12
R. van der Veen	Lid	1/1 - 31/12
E. v.d. Berg	Lid	1/1 - 31/12
S. Schellinger	Lid	1/1 - 31/12
M. Rosbergen - Van Minnen	Lid	1/1 - 31/12
I.M. Visser	Lid	1/1 - 31/12

Toelichting:

Doordat de vergoeding voor alle leden van de RvT onder de € 1.700 is gebleven kan worden volstaan met de presentatie van bovenstaand overzicht.

1d. Overschrijding algemene norm niet-topfunctionarissen

Er is geen sprake van een overschrijding van de algemene norm door een niet-topfunctionaris.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Overige gegevens

21. Ondertekening bestuurder en toezichthouders

College van bestuur

C.M.T. Peters

Voorzitter

Raad van Toezicht

C. Hatzmann

Voorzitter

R. van der Veen

Lid

E. van den Berg

Lid

S. Schellinger

Lid

M. Rosbergen - Van Minnen

Lid

I.M. Visser

Lid

Datum vaststelling jaarrekening:

Amersfoort, 21 mei 2019

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de Raad van Toezicht van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Eem-Vallei Educatief

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Eem-Vallei Educatief te Barneveld gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Eem-Vallei Educatief op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Eem-Vallei Educatief, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het College van Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het College van Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het College van Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het College van Bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het College van Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het College van Bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het College van Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het College van Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het College van Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 23 mei 2019
Flynth Audit B.V.

Was getekend

drs. E.J. Schollaardt RA